

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštna hranišnica, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Rojstni dan našega kralja

Izredno svečano se je v torek 17. t. m. praznoval po vsej kraljevini rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I., našega narodnega vladarja, saj pa se je slavil tudi prvič v kraljevini Jugoslaviji. Naš narodni vladar, preporoditelj države, je izvelel 6. januarja državni voz s stranpoti, zato je bilo letošnje praznovanje njegovega rojstnega dne tem iskrenejše. V srcih vseh državljanov, ki ljubijo svojo domovino, sta se morala naseliti globoko spoštovanje in ljubezen do lastnega kralja, ki nam je rešil domovino, ker sami nismo znali delati zanjo, nego smo se samo prepirali in zapravljali dragoceni čas.

Po vsej Jugoslaviji, med Slovenci, Hrvati in Srbi, je oril odkritosrčen in navdušen klic: »Živel kralj!« Da pokažejo kralju svoje priznanje, so se mu prišle v Beograd poklonit neštnevilne deputacije. Vsi kraji Jugoslavije, zlasti večji, so imeli na kraljev rojstni dan razen svetih maš še posebne prireditve, ki so bile vse številno obiskane.

V vseh jugoslovenskih dušah, od Triglava do Vardarja, je ob kraljevem rojstnem dnevu odmeval klic: »Živel naš preporoditelj, ki si nas pomiril in zedinil!«

Vse jugoslovensko Sokolstvo v Sokolu kraljevine Jugoslavije

Zgodovinski sklep Jugoslovenskega sokolskega saveza — Pozdravni brzojavki Nj. Vel. kralju in Nj. Vis. prestolonasleda ku Petru kot prvemu starosti Sokola kraljevine Jugoslavije

V nedeljo se je vršila v Beogradu izredna skupščina Jugoslovenskega sokolskega saveza, katere so se po svojih zastopnikih udeležile vse sokolske župe, tako da je bila skupščina v vsakem pogledu izraz razpoloženja v sokolskih vrstah. Skupščino je otvoril starosta g. Engelbert Gangl. Takoj po otvoritvi je bila med viharjem vzklikanjem odposlana pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju, na kar je starosta Engelbert Gangl podal poročilo o vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu. Glavna točka je bilo vprašanje vstopa jugoslovenskega Sokolstva v Sokola kraljevine Jugoslavije. Na predlog staroste E. Gangla je bila sprejeta naslednja

festom Nj. Vel. kralja dobilo največje priznanje po prvem jugoslovenskem sokolskem zletu.

4.) Državni interesi, izraženi z uveljavljanjem zakona o osnovanju Sokola kraljevine Jugoslavije, zahtevajo od jugoslovenskega Sokolstva, da se odreče svoji dosedanji samostojnosti.

5.) Jugoslovensko Sokolstvo je globoko uverjeno, da bo delala nova organizacija Sokola kraljevine Jugoslavije vedno v duhu jugoslovenskega Sokolstva in pričakuje, da bodo dosedanji nosilci sokolskih načel imeli delež v njej in največje sodelovanje, ker vidijo Sokoli v tem novo jam-

stvo bodočega uspešnega dela za dobro kralja in domovine, za zmago čiste sokolske in slovanske ideje. S to vero JSS sklepa in proglašja, da z vso svojo organizacijo stopa v Sokola kraljevine Jugoslavije in pozdravlja svojega brata starosta, Nj. Vis. prestolonaslednika Petra.

6.) Priznavajoča novo organizacijo, izreka skupščina JSS svoje polno priznanje in bratsko zalivalo vsem dosedanjim starešinstvom saveza, žup in društev, tehničnemu vodstvu, vsem bratom in sestram za brezmejno vdanost in ljubezen do sokolske stvari, pozivajoča vse, naj tudi nadalje z isto požrtvovalnostjo in ljubeznijo nadaljuje svoje delo.

7.) Do končnega formiranja Sokola kraljevine Jugoslavije naj savez, župe in društva nadaljuje svoje delo, pripravljajoči se z vsemi močmi na veliko sokolsko slavnost, vsesokolski zlet v Beogradu l. 1930.

8.) Jugoslovensko Sokolstvo izraža upanje, da bo Sokolstvo kraljevine Jugoslavije kot izraz prave sokolske misli ostalo član zveze slovenskega Sokolstva.

Po sprejetju resolucije je bila poslana pozdravna brzojavka prvemu starosti Sokola kraljevine Jugoslavije prestolonasledniku Petru, kar so vsi navzoči pozdravili z dolgotrajnim ploskanjem. Ob zaključku skupščine je bila izrečena dosedanjemu vodstvu jugoslovenskega Sokolstva, posebno pa še starosti Engelbertu Ganglu in dolgoletnemu tajniku dr. Riku Fuxu, priznanje in zahvala.

S tem je bila zgodovinska skupščina končana, končano pa tudi delo Jugoslovenskega sokolskega saveza, ter se je pričelo delo novega Sokola kraljevine Jugoslavije.

resolucija:

«Delegati vseh sokolskih žup jugoslovenskega Sokolstva, zbrani na izredni skupščini 15. decembra leta 1929. ob priliki uveljavljanja zakona o osnovanju Sokola kraljevine Jugoslavije, so po vsestranski razpravi ugotovili in sklenili:

1.) Jugoslovensko Sokolstvo je v skladu z idejami osnoveateljev Sokolstva, velikih bratov Tyrša in Fügnerja, ki temelje na temeljih svobode, bratstva in enakosti, vedno zvesto svojim idealom, delalo s požrtvovalnostjo in vdanostjo za ustvaritev boljše bodočnosti vsega našega naroda, ne da bi zahtevalo zase korist ali slavo.

2.) Kot organizacija zasebne vzpodbude in začetnosti je Sokolstvo v svojem življenju in delu, kakor prej, tako v času vojne in zlasti po vojni, zedinjeno v JSS, moralo prebroditi mnogo zaprek in težkoč, ki so izhajale pogostokrat iz nezdravih političnih razmer v naši državi, od nasprotnikov Sokolstva kakor tudi od nasprotnikov narodnega in državnega edinstva. Toda Sokolstvo je vedno v vseh teh težkih trenutkih ostalo neomajno in dosledno na svojih sokolskih načelih: en narod, ena država in eno Sokolstvo.

3.) Jugoslovensko Sokolstvo gleda s ponosom na to dobo svojega življenja, v katerega duhu je njegova organizacija dajala neizčrpno moč in polet do nesebičnega dela za telesno, moralno in nacionalno povzdigo naroda, za kar je z mani-

Nedelja 8. t. m. je bila zborovalni praznik westfalskih in porenjskih Slovencev, včlanjenih v Zvezi jugoslovenskih delavskih in podpornih društev. Običaj je namreč tak, da se takoj prvo nedeljo po glavni skupščini Zveze vrši občni zbor vsakega posameznega društva, na katerem njegov predsednik podrobno poroča o vseh razgovorih in sklepih delegatov na konferenci. S predsednikom Zveze g. Pavlom Bolho sva se od jutra do večera udeležila štirih takih zborovanj na najrazličnejših krajih. Dan je bil poln truda, toda cel koš sem nabral prijetnih spominov in lepih pristrčnosti v družbi naših rojakov.

V Buer-Hasslu.

Iz Recklinghausna do Buer-Hassla, kjer se je vršilo prvo zborovanje tamošnjega društva, traja poženja z jutranjim vlakom in nato še s tramvajem daleč ven izpred kolodvora v kolonijo, dobro uro. Društvo ima svoje prostore v tamošnji gostilni, ki je prostorna in ima več lepih dvoranic za društvena zborovanja in klubske sestanke.

V Buer-Hasslu vodi društvo Korun, zelo mirna duša, invalid zaradi bolehnosti v svojih najlepših moških letih. In vendar tudi njemu, ki nikomur ne stori ničesar žalega, ni bilo prizanešeno v tistih žalostnih časih, ko je bila proti članom

Med westfalskimi Slovenci

Na štirih zborovanjih v enem dnevu

Recklinghausen, 9. decembra.

Zveze uprizorjena silna gonja. Javno v cerkvi je bil proglašen za »brezverca«. Zakaj? Zato, ker je propagiral »Domovino«.

Starosta med člani društva je 70letni Žagar iz Šoštanj, odkoder se je izselil že pred 50 leti. Lani mu je umrla žena in zdaj samotari kot upokojenec z mesečnimi 53 markami. Pa je zaveden in neupogljiv. Tako lepo še govori o domače, počasi, po šoštanjko, kakor so govorili naši šaleški očetje:

«No, kok je pa še kej v domačih krajih? Boh vé, rajtam, de bom še težko kédaj v domovini...»

Na sestanku v Buer-Hasslu je predsednik Zveze Pavel Bolha učinkovito poročal, kakšne pravice so naši izseljenci pridobili z novimi konvencijami. V sobi je bilo tudi nekaj članov društva sv. Barbare in estraharjev iz »Volksbunda«.

Treba je bilo nadaljevati pot v Dorsten, kjer je bil sestanek napovedan za 11. uro.

V Dorstenu.

Ob leasno asfaltirani ravni cesti teče cestna železnica skozi stranske vasi, mimo vzorno uresevernejši. Iz starinskega mesteca vodi cesta jernih kmetij, mimo nedoglednih poljan nas pelje tramvaj uro daleč na periferijo westfalske industrije. Dorstensi rudnik »Fürst Leopold« je naj-

severnejši. Iz starinskega mesteca vodi cesta četrt ure daleč v kolonijo. Kakor rudnik sam je tudi kolonija posebno moderno urejena. Hlase so pravcate vile z ograjenimi vrtovi.

Za velikansko okroglo mizo v društvenem lokalu v «Gemeindegasthausu» je zbrana slovenska družba. Društvo, ki ga vodi razumni Florijan Tepež, je eno najbolj skladnih, z izvrstno razvito tovariško družabnostjo. Ima 20 zvestih članov, ki pa držijo trdno skupaj od najstarejšega upokojenca do najmlajšega rudarja, ki se je tu rodil in mu materinščina dela še hude preglavice. Sami šaljivi očanci so tukajšnji invalidi, rudniški dosluženci. Jakob Skobe iz litjske okolice je tu že 40 let, Miha Korošec iz Braslovč takisto že 35 let in Fran Kopač iz Zasavja le kako leto manj. Pa so še drugi. Ali se bo kdo izmed njih vrnil v domovino uživati staro rento. S katero se tu ne dá izhajati? Morda... Težko... Selitev, pomanjkanje stanovanj v domovini, vse te nevedčnosti padejo v pomislek. Vendar bi vsaj še enkrat po dolgih letih radi obiskali domače kraje. Vidno ginjeni poslušajo poročilo, kako lepo so bil letos sprejeti westfalski izletniki, in vsi menijo:

«Če bi se vsaj tudi za nas našel kak denar, da bi prihodnjič šli poleg!»

Da, če bi se našel! A se ne najde! In tako životarijo tukajšnji staroupokojeneci s pokojnino svojih 40 do 50 mark mesečno.

Zapuščena slovenska mamka.

K vsemu temu vam bom zdajle povedal zelo žalostno zgodbo.

Takoj po kosilu smo Tepež, njegov sin, Bolha in jaz obiskali v Dorstenu v bolnici staro boleno rojakinjo. Ni še bil čas obiska, toda nemške usmiljenke so napram tujcu posebno ustrežljive in predstojnica nam je kar mimogrede določila spremljevalko, da nas povede po snažnem hodniku in stopnišču v prvo nadstropje. Takoj za vrati v prostrani bolniški sobi leži vsa zapuščena in revna osemdesetletna vdova Marija Rotičeva. Ta bedna ženica je doma iz Mežice; leta 1899. je prišla v Nemčijo z možem. On je umrl pred 20 leti, ona pa na stara leta nima strehe ne opore. Končno so revo sprejeli v bolnico na stroške njene male rente (46 mark) po pokojnem možu.

Na glas se razjoče in se neutolaženo duši v solzah. Zapuščena, pozabljena...

Počasi si opomore, solze si obriše, a jok še vedno trga njene besede. Težko govori, ker ji manjkajo vsi zobje, a v lice je videti še zdrava; slabotna je samo zaradi ležanja, starosti in potrnosti v večnem premišljevanju o svoji usodi. Jabolka nam pokazuje, ki jih je prinesel Miklavž, veliko starinsko fotografijo še čuva za spomin na lepša leta, ko je mož dobro služil in je ona bila še lepa, močna, črnolasa, cdločna. Vse je minilo. Le vid ji še ni opešal, oči so še bistro. Hvaležno sprejme stara Rotička prečitane slovenske novine in drugo štivo. Zdaj bo za nekaj dni zopet krajši čas. In izmed rojakov jo bo češče kdo obiskal, saj doslej mnogi pač niso vedeli, kako daleč gori, blizu najsevernejše slovenske kolonije, potekajo zapuščeni vdovi žalostni dnevi starosti. Jaz sem ji segel v roko gotovo poslednjič.

Med bottropskimi rojaki.

Od Dorstena nazaj proti Bottropu, kjer je bilo zborovanje tamošnjega društva določeno za tretjo popoldansko uro, je zveza z vlakom zelo ugodna. Mimo Gladbecka vodi, mimo stoterih in tisočeri vagonov, napolnjenih s premogom. Ko sem stopal s postaje Bottrop-Boy po široko razgrnjeni ulici do restavracije, kjer imajo svoje zbirališče naši Bottropčani, me je skoro prevrnilo, tako močan veter se mi je vpletel v plašč in preganjal ljudi v zavetje.

Ali v toplo zakurjenem lokalu, v pisani in izvrstno razpoloženi družbi naših rojakov se človek mahoma ogreje. Mala dvorana se je napolnila do kraja, prišli so tudi nekateri iz Gladbecka v vas, in ženske, ki jih je bilo tudi precej za mizami, so hitro pripomogle, da so se začeli vsipati dovtipi. Sredi takega dobrega razpoloženja je predsednik društva Janez Tonjko otvoril zborovanje z lepim pozdravom, na kar je predsednik Zveze Bolha zopet podal dolgo poročilo o dosedanjih pridobitvah v prid izseljencev v Nemčiji in o lepem razvoju dogodkov v domovini. Zelo ugodno so vplivala njegova izvajanja na prisotne Barbarčane. Nič več krega in prepira med brati, Zveza jugoslovenskih delavskih in podpornih društev bo stopila v novo leto v znamenju sloge, sprave in sporazuma. (Splošno odobravanje.)

Nek teri udeleženci sestanka so podali prav žalostna poročila o rudniških staroupokojenicah. Ti reveži si ne morejo pomagati z nizko mesečno

pokojnino in jočejo, ker jim je bila zadnjič zopet zmanjšana. Neki Petrič v Buerju posebno gladije: 62 mark prejema, najemnino mora plačevati, bolehen je in mora ležati, žena pa je popolnoma gluha. Rojaki mu bodo za božič zbrali nekaj podpore.

Nastopal je že mrak in bilo se je treba posloviti od dragih Bottropčanov. Vsi so kakor ena družina, imajo pa tudi vzornega predsednika, zelo simpatičnega in treznega moža.

Največje slovensko društvo.

Dolga je pot od Bottropa do Hamborna-Neumühla, ki se nahaja že v Porenju. Tu se nahaja najmočnejše slovensko društvo, včlanjenih je skoro 200 družin, ima svojo lastno zastavo in precejšnje premoženje. Vse to je zasluga predsednika Antona Šnajdena. S Polzele v Savinjski dolini je doma in ko ga prvič vidiš in poslušáš, ne moreš verjeti, da je rudar, marveč vsaj kak višji uradnik. Je zelo odločen mož, a tako uglašen in miren, kakor diplomat. Ker je v društvu precej mladine, ki je zrasla v Nemčiji, in tudi takih, ki že res težko razumejo «novo» slovenščino, mora to in ono stvar razložiti nemški. Kako mu teče beseda! S čudovito enostavnostjo razlaga prav težavne socialne probleme. Slišal sem ga prvič na proslavi narodnega praznika v Recklinghausnu. Takrat smo se tudi domenili, da bo priredil zborovanje svojega društva prihodnjo nedeljo zvečer ob pol 18. Ker ne sme biti zamere pri tako važnem društvu, ni kazalo predsedniku Zveze Pavlu Bolhi in meni drugega, kakor da sva skočila v Bottropu v prvi avto in hitela v deževnem večeru proti Neumühlu. Udobna vožnja po gladkih cestah, skozi dolge kolonije. Kjer se cesta količkaj zviša, vzblestijo pred očmi blizu in daleč tja po ravnini tisočere luči industrijskih podjetij. Za 30 km dolgo pot stane vožnja z avtom 7 in pol marke.

Društvena dvorana pri Klaphecku, ki že dolga leta slovi kot «slovenski oštr» v Neumühlu in tudi razume nekaj slovenski, je nabito polna.

«Bomo takoj otvorili!», pravi Šnajden in mahoma umiri svoje ljudi s predsedniškim zvoncec. Pozdravlja toplo, odkritosrčno. Še smo Slovenci in ostanemo! Naj to čuje domovina! A tu bo zdaj predsednik Zveze podal natančno poročilo, kaj se je doseglo in kaj se dela.

SOTEŠCAN:

Nevesta roparskega poglavarja

(Povest iz starih časov.)

(Dalje.)

«Povej ji, da sem tukaj in čakam priložnosti...»

«Bežite od tukaj. Sicer sva izgubljena.»

«Moram. Oh!» je vzdihnil bolestno. «Na svidenje, Milena!»

«Pst!» Svarilno je položila prst na usta in odšla po stopnicah. Hitela je k Mileni, ki se je pravkar prebudila iz omedlevice. «Vitez je tukaj!» ji je podala razveseljujoče poročilo.

«Kje?» je nezaupno pogledala okrog sebe.

«Spodaj v brlogu. Preoblečen je in čaka priložnosti, da vas povede k očetu na Grmilje.»

Milena se jo je oklenila okrog vratu ter je od veselja zaplakala. Skozi okno se ji je nasmehnila rešilna zarja.

VIII.

Prvi uspehi.

V brlogu je mrgolelo kakor v zverinjaku. Roparji so se prebudili; nekateri so vstajali, drugi so se prekupicevali po tleh in uganjali neslane burke. Norčevali so se iz Ovna, kako se pripravlja na smrt, katere so se škodoželjno veselili.

Brdavs, kakor so imenovali novega tovariša, so gledali nekam zavidljivo in nevoščljivo. Radi bi ga bili zbadali in imeli za norca, vendar se tega očitno niso upali, ker so se bali Lisjaka, ki bi jih bil zatožil poglavarju. Skrivali so se dregali s komolci in namigovali na ležišče, kjer je ležal

novinec — navidezno v globokem spanju. V resnici pa se je le potuhnil, da bi zopet kaj novega izvedel.

«Ali je to kaj posebnega ubiti zvezanega človeka?» so ga pričeli zasmehovati. «Tako izkušnjo bi napravila vsaka baba.»

«Gre samo za to, da odpravimo Ovna», je menil Dihur, da ustreže Lisjaku.

«Spretnost bo pa le pokazal», je dostavil Brdač, ki je spadal tudi med poglavarjeve zaupnike. «Jaz bi ga niti ne preizkusil, ker se mi ne zdi potrebno. Poglejte njegove roke in prsi! Tak hrust je kot nalašč za našo družbo.»

«Zarači tebe je lahko navaden plašljivec», mu je zabrusil dolgin s poraščenim obrazom.

«Brdavs ima zaslonbo», so modrovali lopovi v temnem kotu. «Marsikoga bo še izpodrinil.»

«Mirno!» je porasel Lisjak. «Komu izmed vas se godi krivica? Cemu gentačite in godrnjate?»

Zbali so se odločnega nastopa in utihnili. Le semintja je še kdo zaškripal z zobmi ter se potihoma zgražal, zakaj daje poglavar prednost novincu in zapostavlja stare izkušene rokavnjače.

«Tiho, sicer vas pobijem kot zverino», je Lisjak ponovno nastopil. Zavedal se je svojega oblastva: zastopal je odsotnega poglavarja. Vsako neso-glasje je moral naglo zadušiti, zakaj nevarno je, ako pride med roparji do prepira.

Zgrabil je poglavarjev meč, kar je pomenilo, da govori v njegovem imenu. Začel je deliti ukaze, vsakemu je naložil kakšno opravilo. Naposled je stopil tudi k Brdavs ter ga prebudil.

«Ali veš, kaj ti je naročeno?» ga je opomnil.

«Vem», se je dvignil in zavihal rokave. «Zdaj sem pripravljen.»

«Kar hitro se zasukaj.»

«Nimam še natančnih navodil. Pokaži mi pot do prepada.»

«S tabo pojdem za pričo. Ocenil bom tvoje delo in poročal poglavarju.»

Vitez se je skrivoma ustrašil in prišel v zadrego. Srdito je pograbil zvezanega Ovna, ki na ga je privedel razbojnik ter ga pehal po rovu. Zunaj pred izhodom mu je pritrtil verigo ter si jo ovil okrog roke. Kot žival ga je gnal na morišče.

Lisjaku je ugajalo kruto postopanje, tak človek je rojen za rokavnjača. Izvajal bo junaška dejanja, dvignil roparsko druhal ter ji pomnožil imetje. Ponosno so se mu širile prsi v zavesti, da je ta izredna pridobitev samo njegova zasluga.

Pot do prepada se je vzpenjala po strmih med bodečim trnjem in ostrim skalovjem. Lisjak je zaostajal ter si brisal znoj, čeprav je še pihljala prijetna jutranja sapica. Oven in Brdavs pa sta se čvrsto pomikala navzgor proti vrhu. Hotela sta biti sama ter se natanko domeniti.

«Smolo imava», mu je pošepnil vitez za grmovjem. «Vendar ne obupaj.»

«Poglavarja pa ni doma», je Oven važno omenil. «Pripravljajo se na večji rop, katerega se bodo menda vsi udeležili. V brlogu bo ostala le straža ob izhodu. Marjeta in pa njena varovanka. Takrat ne bo težko ubežati.»

«Glej, da se kmalu povrneš z Grmilja. Rabil te bom za vodnika.»

«H! el bom, kar bo mogoče. Kadar pojedete na rop, bodite zadaj, da vas bom našel. Čakaš vas bom kje v grmovju, najbrž tam ob studencu na vznožju griča.»

«Na svidenje, Oven! Ko prideva do vrha, moraš nagloma izginiti. Počeni kam med pečine,

Predsedniku Bolhi je v Neumühlu pripadla važna in težavna naloga, da na skrajno poljuden način poda sliko položaja, v katerem se nahajajo izseljenci v Nemčiji. Tudi tu je bilo na zborovanju precej članov «Volksbunda», ki seveda niso prišli izživati, marveč poslušati.

«Narod mal, le malo znan, leži po svetu razmetan... Tretjina slovenskega rodu se otepa za kruhom in drugim pomaga ustvarjati kapital. Taka je naša usoda. Avstrija nam je bila mačeha, odganjala nas je z rodne grude. Prišli ste tu gor zdravi in trdni, če treba, s «kurašfedro» za klubom. A ko je nastopil prevrat in z njim brezposelnost, je prišla beda. Ni bilo pogodbe nad rente in podpor. Brezpravna raja na tujem. Grozni so bili ti časi, naši ljudje tu v Nemčiji so umirali od lakote. A nova država Jugoslavija je končno pokazala skrb za svoje otroke v tujini. Odkar je kralj s svojimi velikimi ukrepi pokazal pot k napredku države, se je mahoma izboljšal tudi položaj izseljencev. Z Nemčijo sklenjene konvencije so tako ugodne kakor enakih nima nobena druga država, niti ne Avstrija. To je dokaz, da uživa Jugoslavija v Nemčiji kredit in ugled. Ne, ne bo razpadla, kakor so svoj čas prekovala zapeljane ovčice. Ona raste in razvija tako naglo, kakor si tega niso pričakovali njeni najhujši sovražniki. Če pa hočeš, brat, da se bo domovina brigala zate, si ji dolžan tudi ti ohraniti ljubezen in zvestobo. Nikomur ni treba v Nemčiji skrivati svoje nacionalne zavednosti. Nemci naše ljudi najbolj cenijo in jih bodo spoštovali še bolj, če odkrito pokažejo svojo narodnost in svoj značaj. Ustavite naturaliziranje in prestopanje v nemško državljanstvo, da vam ne bo nekoč žal. Izobrazujte mladino! Stari, z nesmiselnostjo, da mora tudi sin ostati rudar, če je oče vihtel kramp in lopato! Iz Nemčije gre vsako leto na vse konce sveta nad 60.000 moških fantov in vsak Nemec se pribori do gospoda, edino Slovenec naj bo povsod za hlapca. Dajte fante v šolo, izobrazijo naj se v praktičnih strokah! zares v imenu vseh se mu je zahvalil predsednik Šnajden in nato prosil, naj se v «Jutru» in «Domovini» objavi najgloblja zahvala Nj. Vel. kralju za vse, kar se je storilo in doseglo v prid slovenskim izseljencem v Nemčiji. A eno še posebno prosijo naši ljudje: tukašnjim vojnim vdovam se po novem invalidskem zakonu od 1. decembra

dalje ne izplačujejo iz Jugoslavije nobene podpore več. Mnoge prošnje so bile poslane generalnemu konzulatu v Düsseldorfu in se gotovo že nahajajo v Beogradu. Veliko pomanjkanje trpijo vojne vdove, a pomoči ni od nikoder. Zato se izseljenci v Nemčiji obračajo na vladarja, da se obnovi izplačevanje rent vojnim vdovam in vojnim invalidom v tujini.

Marsikatera pametna beseda je bila še izpogovorjena na zborovanju v Neumühlu. Mnogo je ziaslo nove vere in zavrnanja v domovino. Ko je končno nastopil čas, da zapustimo zborovni dvorano in smo se umaknili v restavracijske prostore, ker je ob določeni uri točno po nemškem redu sledila prireditev nekega drugega društva, je bilo mnogo izpraševanja in zadovoljstva glede izprememb v domovini.

«Ostanite še vendar!» so prigovarjali rojaki in Kapbeckov vrhovni natak Fr. Laznik, pristna slovenska srajca od Sv. Krištofa pri Laškem, je prinašal čaše piva kar na velikih rešetih. Toda bilo se je treba neusmiljeno rešiti. Tako lepe vtise s štirih zborovanj v enem dnevu sem hotel svezeti odnesti v svoje bivališče na vzhodni strani Recklinhausna. D. Ravljen.

Kmetijske podružnice oživljene

Kakor smo brali v «Domovini», so podružnice Kmetijske družbe zopet oživljene. Kot staremu članu Kmetijske družbe mi dovolite, g. urednik, da povem tudi jaz nekaj misli o teh podružnicah in o Kmetijski družbi.

Kot pravi član lahko pristopi po novem h Kmetijski družbi ali podružnici le ta, ki se res peča s kmetijstvom in redi vsaj eno kravo ali govedo. S tem se hočejo pritegniti h družbi tudi mali posestniki in bajtariji. Čisto prav. V prejšnjih časih so bili člani te družbe večinoma veliki posestniki in graščaki. Mali posestnik, je imel malo ali prav nič od družbe. Tudi se ni dosti brigal zanj. Le redki so bili bajtariji, ki so se zanimali za to, da bi si s pomočjo Kmetijske družbe izboljšali svoje malo kmetijsko gospodarstvo. Prav je, da se baš ti v kolikor mogoče velikem številu pritegnejo v Kmetijsko družbo ter

se vnamejo za kmetijski napredek, ki so ga prav zaradi male zemlje še posebno potrebni.

Toda, če postanejo člani, naj postanejo po lastni volji in uvidevnosti. Tudi je prav, če se vpišejo na prigovarjanje pametnih mož. Prav pa ni, kadar se zgodi tako vpisovanje v svrhu kakkega potrebnega glasovanja pri podružnicah v prilog gotovih ljudi ali struj. Vse hvale je vredno, če ta ali oni premožnejši plača za takega siromaka članarino, da tako vzbuli v njem smisel za napredno kmetijstvo. Nikakor pa bi ne bilo prav, če se plačuje zanje iz neiskrenih nagibov.

Še nekaj je, kar mi ne gre v glavo. Da se je naša Kmetijska družba v zadnjih desetletjih tako povzdignila, vzevela in razširila, ima največ zasluge naše učiteljstvo. Ti so bili, ki se ustanavljali po deželi kmetijske podružnice in jih vodili. Učitelji goje na šolskih vrtovih plemenito sadno drevje in s tem vzpodbujajo vaščane k zboljšanju sadjarstva. Pa še z drugimi kmetijskimi panogami se pečajo in po novi šolski postavi se bo moral učitelj na deželi še bolj pečati s kmetijstvom ter ga celo poučevati v višjih razredih. Zato mislim, da bi smel in moral biti pravi član Kmetijske družbe tudi učitelj. S takim zastavljanjem po mojem mnenju jemlje učitelju veselje do kmetijskovzgojnega dela. V tem oziru naj bi se pravila izpopolnila.

Kmet.

Politični pregled

Na Kitajskem so se jedva pobotali z Rusi, ki so Kitajce nemilo naklestili v Mandžuriji, kjer so se Kitajci hoteli polastiti vzhodne kitajske železnice, ki so jo zgradili z velikimi žrtvami Rusi, že imajo zopet krvavo vojno.

To pot pa se koljejo Kitajci med seboj. Vojsko vodijo različni generali, ki jih kitajskem skoro toliko kakor vojakov, politični nacionalistični vladi v Nankingu. Vojska je zelo izpremenljiva ter so enkrat tepele, drugič pa zopet vladne čete.

Na Poljskem še vedno traja vladna ...
ki je odsev razruvanih prilik, ki morajo boleti
gioboko vsakega Slovana. Država, ki je tako
močna po številu prebivalstva, kakor je bratska
Poljska, bi pač zaslužila boljših mož pri svojem
upravljanju. Tako pa se izčrpavajo najboljše moči

da te ne opazi. Gledal bom, da ga premotim, ako bi te želel videti na zadnji poti. Stopiva, da naju ne bo dohitel.»

Ozrla sta se skrivoma nazaj na roparja, ki je med skalovjem zaostajal. Videla sta, da je zašel med trnje, iz katerega se ni mogel izmotati. Pravkar se je ustavil in zaklical: «Brdavs, kar pogumno naprej do roba, kjer ga pahní med pečine. Kačar opraviš, se vrni. Tukaj te bom počakal.»

«Oven, ali čuješ?» se je vitez razveselil. «Nevarnost je končana. Takega izida nisva pričakovala.»

Dospela sta do vrha ter se skrila za skalo. Oven se je ginjen zahvalil rešilcu, ki mu je odvezel verige ter jih je vrgel med pečine. Opozoril ga je, naj pazi, da se ne ponesreči na opasni poti, pa tudi naj se daleč izogne poglavarju in njegovemu spremeljevalcu, oba sta namreč še pred jutrom nekam odpotovala.

Oven se je spustil v prepad, spretno se je oprijemal skal, nobena stopinja mu ni izpodletela. Vitez je zrl nekaj časa za njim, moral pa je kmalu oditi. Vedel je, da ga čaka Lisjak v nestrpi radovednosti, kaj mu bo povedal. Moral ga je zadovoljiti.

«Nič več ga ni», mu je pokazal z roko. «Kar splaval je v globino.»

«Ali se je branil?» je poizvedoval s peklen-
skim zadovoljstvom.

«Ni bilo časa. Nekam nakremženo me je pogledal, preden je odletel. Sunil sem ga tako spretno, da je padel naravnost v globino.»

«Dobro, pohvalil te bom poglavarju. Reci mi, da sem bil zraven, kar sem opustil, ker ti zaupam. Povej mi še, kakšne občutke si imel, ko si videl, kaj si napravil.»

«Nobenih, prijatelj. Srečno pot sem mu voščil in dodal: pa brez zamere.»

«Tako je prav. Morilec ne sme objekovati svoje žrtve. Velika je tvoja sposobnost.»

«Malenkost ne zasluži pohvale. Večja dejanja bodo govorila.»

Lisjak je bil živahen in zgovoren, dočim mu je Brdavs na kratko odgovarjal. Misli je na Mileno vse drugo se mu je studilo. Samo pot ga je zanimala, tista ozka razdrapana steza od blaga proti gozdu. Tudi geslo si je zapomnil, ki ga je izgovoril Lisjak ob vходу v votlino.

Poglavar se je vrnil šele proti večeru. Bil je izredno dobre volje; povprašal je po Ovnu, čigar usmrnitev je zadostno pozdravil. Ni ga zanimalo, kako se je izvršila, njegove misli so se ukvarale z važnimi načrti. Nameravali so oropati Grmilje; roparski vohun se je ves teden klatil po okolici. Ogledal si je grad in obzidje. Obenem je skriyoma poizvedoval, kje spijo služabniki, posli in beršči.

Njegovi podatki so bili točni in zanesljivi, obetali so najlepše uspehe. Poglavar se je prepričal na mestu, kamor je odšel z vohunom. Silno je bil previden, preden se je odpravil na delo.

Skical je dolgo posvetovanje. Vsak je moral povedati svoje mnenje; kar je slišal dobrega, je sprejel in zavrnil, kar se mu ni zdelo primerno. Za najboljši nasvet je dal nagrado.

Pripravili so vlomilno orodje, pa tudi potrebno orožje. Čakali so pripravne temne noči, v kakoršnih so navadno izvajali zločinska dejanja. Poglavar je pozabil na vse, upanje v obilen plen, ga je popolnoma omamilo. Celo za Mileno se ni več brigal, prepričan, da mu jo nihče ne more odvzeti.

Temna noč je nastopila po oblačnem jesenskem dnevu. Roparji so se zbrali v vrsto, poglavar Strojnik ji je stal na čelu. Satansko prekanjeni Lisjak je bil na sredi, Brdavska pa so postavili na zadnje mesto. Oboroženi so bili s sekirami, vreče z plen so ovili okrog života. Obrazi so jim bili poraščeni in namazani s sajami. Sličili so pošastim, pred katerimi bi bil bežal človek že pri blestem dnevu.

Poglavar jih je preštel in odredil vsakemu posebno opravilo. Določil je, kdo bo stražil, preplezal obzidje, odprl vrata in odnašal blago. Ko je končal, jih je pozval k zvestobi.

«Odhod!» je zapovedal. «Samo eden naj ostane doma na straži ob izhodu.»

Vitezu se je širilo srce, kar je napovedal Oven, se je izpolnilo. Postavili so ga v vrsto na zadnje mesto, za orožje so mu dali ostro sekiro. Odbijali so na rop, a nihče razen zaupnikov ni vedel, kje bodo plenili. Brlog bo nekaj časa prazen — ugodna prilika za rešitev. V duhu je objemal Mileno in obhajal praznik zmagooslavja.

Med veselje in zadovoljstvo pa so se mu urivale skrbi in kalile nade. Bo li Oven držal besedo ter se vrnil o pravem času, kot mu je možato obljubil? Kdo mu bo pokazal pot iz Črne doline, ako ga je pustil na cedilu? Kako naj odbija napade in varuje nevesto?

Pogum ga je navdušil ter mu odgnal bojazen. Po žilah mu je zaplala nova moč ob misli na nevesto. Milena mu je bila vse na svetu, zanjo je bil pripravljen dati kri in življenje.

«Prižgimo bakle,» je ukazal poveljnik. «Ali je vse v redu? Nismo li česa pozabili?»

v brezplodni strankarski borbi. Upati pa je, da bo Poljska prebolela tudi to krizo in da se bo našel v njej mož, ki jo bo povedel nasproti lepši bodočnosti. Morda pa se bodo odgovorni politiki, ki vidijo danes samo koristi svojih strank, še v pravem času izmodrili ter zavihali rokave za delo skupnosti in ne samo svojih strank kakor doslej.

V Franciji je obrnjena vsa pozornost na sprejem proračuna.

ki ga prav naglo rešujejo kljub nezadovoljstvu opozicije, ki poskuša ovirati delo Tardieujeve vlade. Kaže pa, da opozicija s svojimi namerami ne bo uspela in da bo morda vlada celo dolgo-trajnejša, kakor so prerokovali poznavalci raz-mer v zavezniški nam Franciji. Ob priliki pro-računske razprave je bilo čuti tudi prav po-hvalno sodbo v poročilu francoskega zunanjega ministrstva

o naši miroljubnosti, ki nam jo mora pri-znati vsak pošten človek.

Saj ga menda ni danes na svetu tako miru želj-nega naroda, kakor smo baš Jugoslovenci, ki že-limo samo to, da bi po dolgih letih krvavih borb za osvobodjenje lahko sedaj posvetili vse svoje sile napredku in procvitu naše lepe zemlje, ki jo vsi tako zelo ljubimo.

V znamenju naraščajočega pomirjenja se je izyršila tudi

Izpraznitev drugega dela po zaveznikih zasedenega nemškega Porenja.

ki je prešlo sedaj v popolno oblast Nemčije, ki je v zadnjem času kljub vsem naporom zagri-zenih desničarskih nacionalistov že ponovno do-kazala, da hoče popraviti škodo, ki so jo napra-vili njeni nesrečni voditelji za časa svetovne vojne.

V Nemčiji sami se še vedno vrši

ljuta borba med pristaši končnoveljnega sporazuma z zavezniki državi ter zagovorniki politike sovražstva

in nemškega imperializma, ki so zavedli nemški narod že enkrat v tako veliko nesrečo. Do gbr-ačuna med obema taboroma bo prišlo 22. de-cembra, ko se bo vršilo ljudsko glasovanje o sprejemu Youngovega reparacijskega načrta, pro-ti kateremu divjajo desničarji. Po razpoloženju nemških širokih slojev je pričakovati, da bo ta

obračun popoln in da bo za vedno zapečatil usodo onih zagrizencev, ki so prespali leto 1918. in de-set let razvoja nemške republike. To celo priča-kujejo resnejši in zmernejši krogi med desničarji samimi, ki so že pričeli zapuščati potapljačo se desničarsko ladjo, na kateri je veliki kapitan vojni dobičkar Hugenberg, ki bi rad pahnul Nem-čijo v še eno svetovno vojno, da bi si nabral nove milijone.

Na Madžarskem še vedno vlada Bethlen, s katerim drže vsi magnati, ki ga podpirajo, ker tišči k tlom

nižje sloje, ki živijo naravnost bedno življenje.

Saj je bilo čuti, da se celo brezposelni doktorji in inženirji trgajo za mesta cestnih pometalcev. Na drugi strani pa imajo magnati vsega dovolj in zato ni čudno, če odobravajo politiko grofa Bethlena, ki ne mara ničesar čuti o tem, da bi Madžari povrnili vojno škodo, ki so jo napravili nam in našim zaveznikom.

Te dni

sta se sestala v Pragi češkoslovaški zuna-nji minister dr. Beneš in rumunski zunanji minister dr. Mironescu,

ki sta se razgovarjala o primernih sredstvih za opozorilo Madžarom, da se ne bodo s praznimi izgovori odtegnili plačevanju v svetovni vojni po-vzročene škode.

Na Češkoslovaškem se je

pri ovoritvi novoizvoljene zbornice pred-stavila z zelo dobrim programom koncen-tracijska vlada predsednika Udržala,

ki uživa zelo veliko podporo strank. Proti vladi so robantili samo komunisti, ki pa itak povsod razgrajajo, celo tam, kjer so sami na vladi, dokler se med seboj ne pokoljejo. Razgrajali so seveda tudi slovaški klerikalci v bratskem objemu s so-rodno nemško stranko. Klerikalci so strašno jezni na novo vlado, ker jih ni hotela v svojo sredo, poznavajoča dobro, da so klerikalci v vladi povsod samo zato, da izkoriščajo državo v svoje strankarske namene.

Na Grškem so imeli

volitev novega predsednika grške republike,

ker je prejšnji, Konduriotis, odstopil po svoji lastni volji, ne da bi ga k temu kdo prisilil, kakor

je sicer navada na Grškem. Volitve novega pred-sednika so se izvršile mirno ter je bil izvoljen z veliko večino večkratni ministrski predsednik Zaimis, star in zelo spoštovan gospod, ki ima še to dobro lastnost, da ni vpisan v nobeni izmed obstoječih grških strank. Da pa ne bo Grkom predolg čas, ker še niso imeli letos nobene re-volucije, bo razpisal predsednik vlade Ventzelos najbrže ljudsko glasovanje o tem, ali naj se uvede na Grškem monarhija, ali pa naj še ostane zaenkrat do druge revolucije vse na republikan-ski podlagi.

DOPISI

GORENJI LOGATEC. Sokolsko društvo je na svoji zadnji odborovi seji, ki se je je udeležilo tudi drugo članstvo, soglasno odobrilo znano resolucijo ljubljanske župe glede pristopa v Sokola Kralje-vine Jugoslavije. Naš Sokol prinaša v novo organi-zacijo znatno fizično in moralno silo. Naj bi bil Sokolski dom odslej torišče najplemneitejšega tekmovanja vse jugoslovenske mladine v okolju! — V bolnici v Ljubljani je umrl gospod Franc J e s e n o v e c, dolgoletni mizarški pomočnik pri tukajšnjem mizarju g. Moljku. Postal je bil tako rekoč član mojstrove rodbine. N. v. m. p.!

GORENJI LOGATEC Letošnji Miklavž v Sokol-skem domu je obdaroval 153 otrok. Seveda niso bili samo pridni med njimi. Porednejem je za-enkrat še odpustil, drugo leto bo pa bolj natančen. Vrečice onih, ki redno posejajo telovadnico, so bile že letos bolj polne od drugih.

POLJANSKA DOLINA. V nedeljo 15. t. m. popoldne je imel tukajšnji Sokol izredni občni zbor, ki je bil polnoštevilno obiskan. Med dru-gimi je bil soglasni sklep, da naš Sokol prestopi korporativno z vsem svojim imenjem in delo-vanjem kot doslej v Sokola kraljevine Jugosla-vije, širjajoč in utrjujoč narodno, državno misel med tukajšnjim narodom za državo in kralja. — Na sv. Štefana dan popoldne ob 3. uri se bo igrala v sokolskem domu veselogra «Hišni prijatelj». To je igra, ki se še ni igrala na našem odru, ter je polna smeha in zabave za gledalca. Po igri prosta zabava. — Na Silvestrovo pa priredi Sokol zvečer ob 8. uri sokolsko akademijo. Po aka-

«Ničesar.» so mu enoglasno pritrdili. «Tako je, kakor si naročil.»

«Naprej v imenu junaštva!» Strojini je dvignil roko v znamenje odhoda. Za njim se je pomikala vrsta črnih junakov ob svitu gorečih bakel, ki so pušale za sabo dim in ugašajoče utrinke.

IX.

Maščevanje.

Črno dolino je pokrivala neprodurna tema. Nebo je bilo oblačno, gosti oblaki so naznanjali vremensko spremembo. Od juga je pihal topel veter ter se poigraval z odpadajočim listjem.

Razbojniki so se zunaj brloga ponovno strnili v vrsto. Noge so si ovili s cunjami, da se niso slišali koraki. Govoriti jim je bilo prepovedano, sporazumevali so se z zvižganjem. Po zvižgu so se spoznavali, kadar so se razkropili ter se opo-zarjali na nevarnost.

Vitezu se je posrečilo, da so ga uvrstili kot zadnjega — tako ga ni mogel nihče opazovati. Nedaleč od brloga je shranil sekuro ter si zapo-mnil mesto, kamor jo je položil. Vedel je, da jo bo še nujno rabil, kadar napoči čas maščevanja. V goščavi je začel polagoma zastajati, česar tolo-vaji seveda niso opazili. Srce mu je glasno utri-palo, ko je stopal mimo studenca. Tukaj ga morda že čaka Oven, kot sta se dogovorila. Vsak hip je pričakoval, da bo čul kako tajno znamenje, ali da se ga bo dotaknil.

Upanje se mu je izpolnilo. Nekaj korakov od studenca je segel iz goščave ter ga je rahlo pri-jel za ramo. «Hitro se vrni!» mu je pošepnil. «Nič ne bodo vedeli, da si se odstranil. V brlogu se jih ne bojiva, ako prav prihrujejo za nama.»

Zmenila sta se, kdo bo udaril na skalo v zna-menje prihoda. Vitez je pobral sekuro in potrkal na pečino, da je glasno zazvenelo.

«Kdo je?» se je oglasil ropar na straži ob iz-hodu. Slutil ni nikake nevarnosti, meneč da je roparjem ugasnila luč ali da so kaj pozabili, kar se je že včasih pripetilo.

«Sreča, junaštvo!» Oven je izrekel geslo, brez katerega ni smel nihče vstopiti. Brž se je odmaknila skala, na njenem mestu je nastala odprtina — tolika, da sta lahko zlezla v votlino.

Ropar se je zvižal od strahu, ko je zagledal Ovna, katerega so nedavno usmrtili. Smatral ga je za prikazen z drugega sveta, ki se hoče maščevati. Preden je prišel k sebi, ga je zgrabil od zadaj vitez, podrl ga je na tla ter mu stopil na vrat kot strupeni kači. Nato je segel po sekuro in spretno zamahnil.

Ropar je divje zatulil, na kar je sklenil svoje temno življenje. Zategnila sta ga v zevajoče brez-dno, kjer so trohnele nedolžne žrtve roparskega nasilstva.

«Zdaj sva gospodarja brloga!» se je vitez po-trkal na prsi. «Pozdravljena Milena!»

«Povejte ji, da sva tukaj. Jaz bom tačas ostal na straži.»

«Ali je več vhodov v brlog?» je zanimalo vi-teza, preden se je odpravil k zaročenki.

«Samo eden, drugi so zasuti in preraščeni z grmovjem. Bodite brez skrbi in kmalu se vrnite. Čaka naju še mnogo opravila.»

Šele zdaj se je spomnil Julijan nekaj, česar bi ne bil smel pozabiti. Nevoljno se je udaril po čelu in vprašal: «Ali si bil na Grmilju? Kako si opravil moje naročilo?»

Gustav Striša:

Med hmeljniki

Povest.

(Dalje.)

Tisto jesen je poleg hmelja pričel kupčevati tudi s sadjem. Mnogo se je vozil okoli. Dobil je trgovinske zveze tudi s trgovko Perčevu, ki je bila baš prvo leto vdova.

Perčeva je bivala v bližnjem večjem mestu, kjer je imela svojo dokaj veliko trgovino z dežel-nimi pridelki. Bila je lepa, stasita ženska. Za svojim možem ni posebno žalovala, saj je bila npravno pokvarjena žena. Bila je zelo navihana. Poznala je moške bolj kakor marsikatera druga, ki je morda že več skusila kakor ona. Njeni kava-lirji so bili večinoma že dokaj izžeti dedci, ki jih je ona imenovala kar po trgovsko «manjvredno blago» in se jim je samo smejala. Tudi par mlaj-ših je lazilo za njo, a nihče je ni znal prikleniti nase. Tudi ni imel nobeden dovolj sijajnega po-klica, da bi ji ugajal.

Najraje je še videla Perčeva starikavega samca Grčo, ki ji je dvoril še, ko je bil njen dobri mož živ. Zdaj bi se lahko poročila z njim, pa je ven-darle ostala kar tako. Grča je imel preslabo služ-bo, bil je uradnik. Sama je pa stala že tako s svojo trgovino na robu prepada.

Tedaj je vstopil med njene znance tudi Anton. Ko je čula o njegovem premoženju, si ga je takoj zaželela za moža. Anton je čul, da je ona pred polomom, pa se na to ni oziral. Pogodbe, ki jih je sklepal z vdovo Angelo, so bile zanj pač ugod-ne. Blago je dobil sproti plačano. Sicer pa vsega

demiji prosta zabava dotlej, da vzamemo slovo od starega leta in pozdravimo novo. Udeležite se obeh prireditve! — Na Miklavževo so bili letos ponekod v dolini parklji silno hudi. Zgodilo se je nekje, da je parkelj porabil vso svojo peklensko jezo in silo nad glavo nekega fanta. Baje bo govorila o tem višja sila, ki se imenuje sodišče. No, bo pa drugo leto boljše in pohlevnejše.

SODRAŽICA. V petek 20. t.m. ponoči ob dveh je nastal požar pri posestniku Jožetu Štupici v vasi Preska pri Sodražici ter vpepelil stanovanjsko poslopje, ki je bilo krito s slamo. Ogenj se je tako hitro razširil, da je bila vsaka pomoč izključena. Isto noč so domači kuhali žganje in je gotovo padla iskra na streho, kar je bilo vzrok tej veliki nesreči. Razen vaščanov male vasice so prihiteli h gašenju tudi iz bližnjih vasi Sinovica in Hudi konec ter rešili, kar se je še dalo oteti plamenom. Imenovani je sicer zavarovan, vendar ima občutno škodo, posebno še, ker se je zgodila nesreča baš pred nastopajočo zimo. — Prostovoljno gasilno društvo v Sodražici priredi svoje društveno prireditev na Štefanji dan 26. t.m. v dvorani pri I. Starcu ob 7. zvečer. Na sporedu bodo razni šalivi nastopi, godba ter ples. Dohodek prireditve je namenjen za nabavo nove motorne brizgalne. K obilni udeležbi vabi odbor.

KOČEVJE. Kočevje je dobilo za mestno župno cerkev nove orgle, na katere je lahko ponosno. Orgle so krasno delo znanega mojstra Jenka iz Št. Vida nad Ljubljano in so najbi največje v Jugoslaviji. Ogródje je izdelano po načrtu arhitekta dr. Vurnika. Sredi orgel se dviguje soha sv. Franciška Asiškega, delo kiparja Fr. Kralja. Orgle so stale 280.000 Din, kar je velika vsota za tako malo mesto, kakor je Kočevje.

SV. KRIŠTOF NAD LAŠKIM. Tukajšnje tamburaško društvo «Danica» si je v kratki dobi svojega obstoja mnogo pridobilo na ugledu; njegovo delovanje kaže prav lepe uspehe, za kar gre glavna zasluga gospodu predsedniku in tajniku, ki sta z ostalim odborom spravila društvo do take višine. — V naši občini se pojavljajo vedno večje potrebe zlasti v šolskem pogledu. Pri eni šoli ni stanovanja za učiteljsvo, druga šola zopet ne odgovarja svojemu namenu in tretja že dolgo čaka na prenove itd., a ne da se ne ene ne drugo urediti, ker ni denarja. — V Rečici se zbira sklad za postavitev nove cerkve. G. Draksler je pri-

pravljen oddati v ta namen svojo u živo tik ob cesti. Prostovoljno odda tudi posebno sobo v gostilni za nedeljska opravila, kakor se to izvaja v Hrastniku pri g. Logarju, in sicer tako dolgo, dokler ne bo nova cerkev postavljena. Tako se

nam obeta v Rečici nova cerkev, nova šola in še ena šola pri Sv. Mohorju. Če pa bo za vse to dovolj sredstev, bo pokazala bodočnost. — Glavna cesta do Kaludra je še komaj sposobna za promet. Vozovi in živina se globoko pogrezajo kar

HUMANIK

Priporočljiva božična - darila

48-
129-

tudi ni hotel verjeti, kar so si ljudje šušljali o slabem stanju trgovine gospe Perčeve.

Ona je pričela vabiti Antona na dom. Parkrat se je res odzval. Razkošnica je priredila sijajno večerjo in parkrat sta popolnoma sama sedela pri polni mizi.

Poskušala ga je zamrežiti. V duhu je kupičila pred seboj njegovo premoženje. Dejala mu je, da manjka danes res delovnih zanesljivih moči, da bo sama vse prodala in začela zasebno živeti.

Oblečena je bila zelo vabljivo, prepričana, da bo mladenič podlegel njenim čarom.

Ko je bil Anton parkrat pri njej, je spoznal, da ga nekaj vleče k nji. Govorila mu je čisto o ljubezni in jo slikala vso vzvišeno in sveto, prav tako, kakršne ona sama ni nikoli poznala in jo je menda zato tako lepo opisovala, kakor jo je brala v knjigah.

Zapeljivka ga je pričela vabiti tudi s seboj v gledališče. Res je šel z njo parkrat v opero. Čutil je neko tajno zadovoljstvo in ponos, ko je sedel poleg te krasotice. Opazoval je včasih njeno postavo in zdelo se mu je, da se je zagledal v to lepo krepostno žensko.

Razodel se ji je. Smehljala se mu je vsa blazna in polzaprtih oči mu je dovolila, da jo je poljubil.

Mladenič pač ni poznal kače, ki je bivala v tej ženski, sicer bi ne bil nikoli zasnubil te ženske.

«Kdaj pa napraviva zaroko?» ga je vprašala takoj prvi dan, ko ji je razodel, da jo ima rad.

«Čez 14 dni,» je odvrnil Anton, ki se sklenil, da plača sam vse stroške zaroke, česar se je ona navidezno branila.

Perčeva je povabila na slavnostno zaroko vse svoje ožje znanke in znance. Poleg nje na levici

je sedel njen stari ljubček Grča, ki jo je še vedno skrivaj obiskoval.

Gostje so se zabavali na Antonov račun, a sam ni vedel. Mežikali so si skrivaj, a on ni tega opazil, saj je bil brez zle sumnje.

Stopil je v sobo poleg jedilnice, kjer je začel glasno govorjenje zaljubljenec. Vzel je iz omare knjigo, sel na stol in se navidezno poglobil v čitanje. V resnici je samo poslušal.

«Ni lepo prisluškovanje, ampak za srečo mojega življenja gre,» si je rekel Anton in obsedel.

«Da, da Angela. M.dva pač ostaneva večna prijatelja, saj sva bila še pri rajnkem, ki je bil drugačen mož,» je dejal Grča.

«Molči o njem! Plemenita duša je bil in še danes me je sram, da sem ga varala. Največ si bil ti sam kriv,» je odvrnila ona.

«Menda ne boš trdila, da sem tudi zdaj kriv pri tem kmetavzu?»

«Za tega mi je pa toliko kakor za lanski sneg. Pa še ponosen je, ta kmečka tučel! Ampak denarja ima pa kakor hudič toče,» je odgovorila.

«Kdaj bo pa poroka?»

«Jaz sem za to, da že prihodnji mesec. On je itak z vsem zadovoljen.»

Anton je tiho ždel na stolu. Mahoma se je dvignil. Hotel je vstopiti in jima povedati, da se močita, da ju je spregledal, pa se je premislil. Knjigo je vrnil v omaro, šel po prstih v sobo, kjer je ležal, oblekel suknjič in odhitel skozi zadnja vrata, ki so vodila na stranske stopnice. Po teh stopnicah je dospel na ulico, kjer se je opotekel kakor pijan. Da so taki ljudje na svetu, vendar ni mogel verjeti, čeprav je že čital o njih.

«Pogledati moram, kaj naš denarnik dela, da nama naposled prezgodaj ne zbolí in umre,» se je

norčevala Perčeva in hitela v sobo. Z glasnim vzklikom se je vrnila.

«Kaj je vendar?» je vprašal Grča.

«Ni ga več v sobi. Odšel je po zadnjih stopnicah iz hiše,» je zakričala ona.

Tedaj se je spomnila, kaj jo čaka. Anton ima z njo pogodbo. Baš te dni ga je hotela zadržati zaradi nekaterih vagonov jabolč, da bi mu jih plačala kesneje. Zdaj jo je pobrisal.

Tisto noč ni mogla Perčeva dolgo zaspati. Stevilke so ji jele plesati pred očmi, a med številkami se je pojavljalo resno lice Antonovo. Zjutraj je dobila od njega običajen račun:

Včeraj odpremljenih 5 vagonov jabolč. Cena po 2 Din za kilo, plačljivo danes pri prejemu. S spoštovanjem Anton Zepič.

Tone je namreč prejšnji večer dobil sporočilo o poslanem blagu in takoj ji je poslal račun kakor običajno.

Zdelo se mu je, da je izgubil neko tesnobo, odkar je prekinil zveze s to žensko. Ko si jo je predstavljal poleg sebe kot svojo ženo, je spoznal, da bi ona tudi sicer ne bila zanj. Anton je bil res kljub svoji izobrazbi, ki si jo je pridobil v srednji šoli, ostal kmet, odkrita poštena duša. A ona je bila mestna ženska, pokvarjena in lisava.

Naslednji dan, ko je prejela Perčeva račun, so je kmalu oglasil tudi Anton sam. Ona se je obnašala, kakor bi bila zelo razžaljena. On je nastopil popolnoma trgovsko. Vprašal jo je, ali je prejela račun. Prebledela je in hotela spet nekaj začeti o svoji ljubezni.

«Pustiva stvari, ki so za vedno končane. Napraviva račun!» je vztrajal on.

«Nimam denarja!» je dejala plašno.

na sredi ceste, dovoz gramoza in poprava ceste sta pa docela ustavljena. G. gerent si naj blagovoli zadevo osebno ogledati.

SV. MOHOR NAD LAŠKIM. Planinska koča SPD na Sv. Mohorju bo ostala čez vso zimo otvorena, na kar se opozarja občinstvo, osobito pa smučarji. Za toplo prenočišče v koči je preskrbljeno.

ŠMARTNO OB PAKI. (Smrtna kosa.) Prijatelji, izgubili smo svojega najboljšega prijatelja in žalujoča mati ter oče sta izgubila svojega edinega marljivega in skrbnega sina, žalujoča sestra pa svojega dragega brata. Dne 8. t. m. se je raznesla po vsej naši okolici žalostna novica, da je umrl pošten in priljubljen ter res krščanski fant gospod Ivan Rogl, doma iz Šmartna ob Paki, v najlepši življenjski dobi 27 let. Preminul je po kratki bolezni 7. t. m. ponoči ob navzočnosti staršev, sestre in bližnjih sosedov. Velika žalost je zadela njegove starše, ki jim je kruta smrt tako nenadoma ugrabila edinega sina, ki je tako lepo skrbel za svoje že precej priletne in dobre starše. Pogreb rajnega Ivana se je vršil v torek 10. t. m. dopoldne. Že dolgo let nismo videli v naši fari tako lepega pogreba. Vsi njegovi prijatelji in prijateljice ter bližnji sosedje so se zbrali na dan pogreba z lepimi in obilnimi vencami pred njegovim domom. V srce segajoč poslovilni nagovor je imel bližnji posestnik gospod Pocaž z Velikega vrha v imenu vseh njegovih prijateljev in sorodnikov. Pogovor pač ima prav, ko reče: »Smrt ne izbira, marveč samo pobira«. Pogreba se je udeležila tudi godba, društvo »Zarja« iz Šoštanja, ki mu je igrala ob njegovi zadnji poti žalno koračnico ter mu ob njegovem grobu, ki bo njegov zadnji dom, za slovo zaigrala kratko žalostinko. Ker je bil rajni tudi zaposlen skoro 10 let v usnjarski tovarni Franca Woschnagga v Šoštanju, so mu tudi njegovi prijatelji iz tovarne prinesli še v zadnje slovo zelo lep venec. Njegovim žalujočim staršem in sestrini iskreno sožalje. Tudi naša srca so žalostna, ker nam je bil rajni Ivan s svojim lepim obnašanjem vzor in tudi naš najboljši prijatelj, ki nam bo ostal v vednem spominu vse naše življenje. — F. S.

SLOVENJGRADEC. Nekaj dni prej, preden se je ponesrečil, je letal letalec Müller po dravski dolini. Pri Dravogradu se mu je stroj nekaj pokvaril, zato se je polagoma spuščal na tla in pri-

stal prav pred kovačijo v Trobljah. Pokvarjene dele so dali v popravilo, letalo pa še vedno stoji pred kovačijo, katerega si hodijo ogledovat ljudje.

ŠMARJE PRI JELŠAH. (Smrtna kosa.) Te dni je na svojem gradu Jelšingradu v Šmarju pri Jelšah nenadoma preminul graščak gospod Gorup. Blag mu spomin!

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. Enajstič smo obhajali letos 1. december praznik ujedinenja, obenem pa je bilo letos prvič, da je razen šolske mladine tudi pri nas proslavil ta dan širša javnost. Prvič je proslavilo prav svečanc ta veliki zgodovinski dan naše mlado Sokolsko društvo, saj je 1. december tudi sokolski praznik. Na predvečer 1. decembra se je vršila baklada, katere se je razen članov Sokolskega društva udeležilo tudi Društvo kmetskih fantov in deklet. Baklada se je razvila v res častno manifestacijo za narodno edinstvo, za neodrešeno domovino in narodne mučenike ter za sokolsko idejo z govori in prepevanjem rodoljubnih pesmi. — V nedeljo, 1. decembra se je ob 4. pop. izvršila svečana zaobljuba članstva, zvečer pa se je v prostorih gostilne gospoda Frasa vršil glavni del proslave s slavnostnim govorom, telovadnimi, tamburaškimi in pevkimi točkami. Pri tamburaškem in pevskem zboru so sodelovali tudi člani Društva kmetskih fantov in deklet. Izmed točk sta ugajali prosti vaji članov, ki sta bili prav dobro in strumno izvedeni. Posebno ugodno je presenetila sedmorica ženske dece, ki je prav dobro in ljubko izvedla dve vaji s šopki v skupinah. Tudi mladinski tamburaški zbor in pevski zbor sta precej zadovoljila. S to proslavo je naše sicer mlado Sokolsko društvo pokazalo, da se zaveda svoje prevažne naloge, ki jo ima med narodom kot nacionalna, telesnovzgojna in prosvetna organizacija. Le krepko naprej po začetni poti!

ZAVRČE. Ničesar dobrega ni name poročati od nas: V nedeljo na Miklavžev smu, imeli tako grdo vreme, da ni bilo nič kramarjev in sejmarjev. Smrtna kosa pri nas zelo kosi. Pred kratkim je umrl Ivan Kokot, ki je podlegel poškodbam na glavi, katere mu je povzročil Franc K. iz Belskega vrha. Drugi za njim je preminul Martin Zula v Hrastovcu pri Zavrču. Potem je umrl Anton Gavez v Belskem vrhu. Kljub grdemu vremenu in

slabim časom se veselimo ljubih božičnih praznikov, obenem pa želimo vsem bralcem in bralkam, posebno pa g. uredniku, vesele božične praznike.

ROGAŠEVCI V PREKMURJU. Proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. proslavi tukajšnja šolska mladina v nedeljo 22. t. m. ob 16. v šoli pri Sv. Juriju z deklamacijami, govori in petjem. Obenem bo na isti prireditvi gostoval dramski odsek društva »Ledavski Glas« iz Rogoševcev z veseloigro v 3 dejanjih »Ženitev«, ki bo vsakega obiskovalca zelo razveselila, ker so vloge zelo posrečeno razdeljene. Opozarjamo in vabimo vse prebivalstvo naše okolice, da se v čim večjem številu udeleži te narodne proslave.

Brez škode perete samo z MILO!

Omehčajte vodo z navadno sodo, vsed česar boste prihranili na potrošnji mila. Izbirajte pa vedno le ono, na katero se lahko zanesete. Ne pozabite pri tem na

terpentínovo MILO GAZELA

«Zal mi je. To ni moje maščevanje. Toda denar je denar in pri kupčevanju je pač tako, da brez denarja ni nič. Jabolka ne bodo šla dalje, ker jih še danes sam prodam drugam,» je zaključil Anton.

Poklonil se je in odšel. Sadje je prodal še isto uro in se s prihodnjim vlakom vrnil domov.

Kaj je povedala stara Urša.

Urša je bila beračica, večna popotnica. Zenica je prehodila že nešteto krat vso Kranjsko in Štajersko. S sivo ogrinjačo ogrnjena je hodila tudi pozimi okoli. Prenočevala je največkrat kar po hlevih med živinico. Bila je revna, dobra duša. Kot hči revne beračice in še otrok je pobegnila s cigansko tolpo. Kesneje je zbežala od njih. Dobrodušna gospa jo je vzela za služkinjo. Gospa je kmalu umrla. Urša je pričela spet pohajkovati, v njej je bila pač očetova ciganska kri.

Največkrat je ostajala za delj časa na Dolenjskem, tam pod Zalostno goro, kjer je bila rojena. Dobro je poznala vse ljudi. Najraje se je mudila pri Marički in njeni materi. Obe sta bili revni, vendar sta ravnali zelo usmiljeno z bedno Uršo.

Tisto zimo, to je bila že druga zima, odkar so bili dolenjski obiravci na Štajerskem, je bil hud mraz. Baš ono drugo leto ni šel nobeden od njih na Antonovo, ker jim ni nihče pisal. Anton sam je imel dotično leto druge obiravce. Menda ga je bilo stam zaradi ženitve pri Perčevi. Sam ni hotel, da bi Marička kaj zvedela o tem.

Stara Urša je hodila po hiši Maričkine matere in vse ji je bilo odveč:

«Deklič, ti nekaj skrivaš. Dobro te vidim. Ti se ješ, kakor trlica si. Polagoma pešaš, ti, že lani nisi bila več nekdanja Marička. Ti si slabša. Povej mi, kaj ti je! Včasih

siromak laže pomaga kakor bogatin,» je prigovarjala Urša Marički in jo zvedavo ogledovala.

«Vi mi pač ne morete pomagati, pa tudi nihče drugi ne,» je dejala dekle.

«Pa mi vendar zaupaj, laže ti bo,» je prigovarjala spet starka.

Marička se je žalostno nasmehnila.

«Le povej mi, le, Marička! Ali si morda zaljubljen?»

«Menda bo res tako, Urša. Pa kaj, ko je moja ljubezen brezpomembna,» je odvrnilo dekle. Potem je pa začutila mahoma živo potrebo, da se nekemu izpove. Če bi se zaupala svoji materi, bi jo ta najbrže oštela, kajti stroga je bila, čeprav zelo dobrega srca. Razodela se je torej Urši.

Ko je starka vse to čula, je dejala:

«Morda bo pa vendarle tudi stara Urša enkrat nekemu pomagala, nekemu, ki ga ima res rada. Veš, letos grem še na Štajersko. Zdaj je november in pred Božičem bom že hodila tam okoli Antonovega, kjer sem zelo dobro znana. Mladi gospodar je človek, kakršnih je vedno manj na svetu. Res je dober. No, bomo videli, mogoče bom lahko kaj storila zate,» je dejala starka.

«Urša, take stvari pa le kar pustite. Če ne mara, me ne mara. In čez mesec dni boste že vse skupaj pozabili,» je rekla Marička.

«Ne, ne bom pazabila, pa tudi mešetarila ne bom, ne boj se, nisem tako neumna. Povedala mu pa bom, da si doma, in druge vaše novice. Bom že kaj vplela vmes, da bom več govorila o tebi. Takoj bom spoznala, če se se zanima zate,»

«Kaj se bo zanimal, niti enkrat mi ni pisal,» je ugovarjala deklita.

«To še ni vse, deklíč moj, to še ni vse,» jo je mirila Urša in se poslovila.

Mi pač ne bomo zasledovali stare Urše na vseh njenih potih. Zenica je potrebovala skoro mesec dni, da je prispela neki dan pred hišo našega znanca, gospodarja Antona.

«Pa sem spet enkrat na Antonovem, na baronovem. Nikjer ni tako lepo kakor tukaj in nikjer me tako ne sprejmo kakor pri vas,» je govorčila starka, ko je vstopila.

Zagledala je Antona:

«Dober dan, gospodar! Dolgo se že nismo videli. Menda me še poznate?» ga je vprašala.

«No, Urša, seveda te poznam. Kdo bi te ne poznal, saj greš menda po vsem svetu, še po Zamorskem, ker se vračaš včasih tako črna in zagorela,» se je šalil Anton.

«Res hodim daleč okoli,» je pritrdila Urša. «Pretekli mesec sem bila na Dolenjskem. Prav tam sem bila pod Zalostno goro,» je pripomnila beračica.

Potem je pričela pripovedovati novice.

«Lani smo imeli obiravce izpod Zalostne gore. Kaj pa ti počno?» je vprašal gospodar.

«Več jih je bilo,» se je vsilil blapac v pogovor in jih pričel naštevati.

«Da, da, videla sem tam Lukca, priden je in delaven, da je veselje. Lani je bil še pri vas obiravec, letos je pa že pestovalec tam doma,» je dejala Urša.

Zasmejala so se. Urša je pa povzela:

«Tudi Maričko sem videla, tisto lepo Maričko, saj se je pač vsi spomnite.»

«A tudi Maričko poznaš?» je vprašal gospodar.

«Kaj bi je ne poznala sirote uboge,» je odvrnila Urša.

«Zakaj pa sirote?» je poizvedoval gospodar.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

TEKMA Z USPEHI UMETNEGA GNOJENJA.

Naši poljedelci se zanimajo za umetno gnojenje. Splošno so prepričani, da je tako gnojenje uspešno. Mnogi kmetovalci umetna gnojila zato tudi pridno kupujejo. Če jih pa ne rabijo še splošno, je vzrok tudi v tem, da manjka ljudem denarja in da tu in tam izostajajo tisti uspehi, ki jih pričakujejo z umetnimi gnojili. Vsak tak neuspeh pa jemlje našim ljudem potrebni pogum. Toda ti neuspehi so navadno posledica vremenskih neprilik (suša, toča), ki nastopajo po naših krajih, umetnih gnojil kot takih pa ne zadene nobena krivda. Ali so pa posledica nepravilnega gnojenja, za kar so krivi seveda dotični kmetovalci sami, ker ne ubogajo in se ne dajo poučiti.

Prav umestno je, da delamo z umetnimi gnojili najprej poskuse. Vsak kmetovalec naj najprej sam poskusi, kako se mu umetna gnojila izplačajo pri njegovem gospodarstvu in pri raznih sadežih. Ti poskusi so potrebni, toda naj ne končajo z enim letom, ampak naj trajajo po več let, da spoznamo vso vrednost takega gnojenja z ozirom na različne vremenske in druge prilike v posameznih letih in krajih. Vsak tak poskus je treba s stališča dobičkanosti presojati, da spoznamo rentabilnost takega gnojenja. Zato se morajo ti poskusi vršiti zmeraj na točno izmerjenih parcelah in tudi s točno določenimi množinami umetnih gnojil.

Da bodo imeli ti poskusi bolj splošen pomen in še večjo vrednost, je treba, da dosežene uspehe tudi javno pokažemo, in sicer na ta način, da prirejamo na pripravnih krajih ogledne in tekme s pridelki, ki smo jih dosegli s takim gnojenjem. Take tekme bi bile toliko več vredne, kolikor več gospodarjev bi se jih udeležilo s svojimi pridelki.

Tudi bi kazalo, prirejati te tekme za prvi čas le pri manjšem številu sadežev. Tako bi bilo vse delo olajšano in bolj enostavno. Tudi bi kazalo, da se priredi taka tekma za enkrat le v enem okraju ali srezu. Število poskusnikov ali tekmecev bi moralo znašati najmanj 20.

«E, zakaj neki? Od lani se je popolnoma spremenila. Vedno je zamišljena in nobena stvar je več ne veseli. Pa tudi mati ji je zbolela. Čudno, da so nekateri ljudje tako nesrečni. Dolg imata na bajti in še iz hiše ju bodo vrgli. Oče je pač pijančeval in vse pognal po grlu. Zdej pa bolezen in stroški. Da, da, pravijo da hosta morali po novem letu iz hiše. Nič ne rečem, če bi ne bili tako dobri, pošteni in delovni ženski.»

«Kako pa, da jih tako dobro poznate», je vprašal hlapec.

«Kako bi jih ne! Največ dni v leta preživim okoli žalostne gore. In na goro rada lezem k žalostni Mariji. Menda ne bom več dolgo hodila tisto pot», je vzdihnila Urša. Potem je pogledala bistro gospodarja in ga vprašala:

«Zakaj pa niste vzeli tistih doletenjskih obiravcev. Vsi se vas z veseljem spominjajo. Tako zadovoljni so bili pri vas.»

«Drugi so se poprej ponudili», se je izgovarjal gospodar in čutil kar zadrego pred to siromašno ženo.

«A tako», je zagodrnjala Urša.

«Ali se Marička nič ne moži?» je vprašal hlapec.

Urša se je razveselila. To je bilo vprašanje, ki si ga je najbolj želela. Pogledala je hlapca po strani in odvrnila:

«O, že zdavnaj bi se bila lahko poročila, samo če bi se bila hotela. Marsikdo jo je postopal za njo. Zadnjič sem ji prerokoval srečo. Njen mož bo iz Štajerskega doma in bogat bo; tako kažejo črte njene roke», je hitela stiska. «Jaz vem, pri ciganih sem se naučila prerokovati.»

Potrebna gnojila za te poskuse, ki naj bi se vršili na parcelah, velikih po 5 arov, bi se morala dobiti brezplačno. Denar za nagrade tekmovalcem bi se moralo pa dobiti potom subvencij, nabranih pri javnih oblastih ali pa tudi drugače (potom srečolova, tombol).

Vso to prireditev tekmovalnih poskusov in tekem za pridelke pa naj bi prevzela Kmetijska družba, ki ima pred vsem nalogo pospeševati vse pogoje za povzdigo kmetijskih pridelkov.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na zadnjem mariborskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: debeli voli 9.25 do 9.50 Din, poldebili voli 8.50 do 9 Din, plemenski voli 8 do 8.25 Din, biki za klanje 7.25 do 9 Din, klavne krave debele 7.50 do 8.50 Din, plemenske krave 5 do 6 Din, krave za klobasarje 4 do 4.75 Din, molzne krave 7 do 9 Din, breje krave 7 do 9 Din, mlada živina 7 do 9.50 Din, teleta 12 Din. Mesne cene: meso od bikov, krav in telic 12 do 20 Din, telečje meso 20 do 25 Din, svinjsko meso sveže 15 do 30 Din za kilogram.

ZITO. Cene so v inozemstvu deloma malo popustile. Pri nas ni bistvenih sprememb. Na ljubljanski blagovni borzi so 16. t. m. ponujali (postavljeno na slovensko postajo: za 190 kg): pšenice, baško, po 238.50 do 247.50 Din, moko «0» po 370 do 375 Din, turščice, baško, umetno posušeno, po 195 do 197.50 Din, ječmen, baški, po 187.50 do 190 Din, oves, baški, po 192.50 do 195 Din.

JAJCA. Spricho razmeroma toplega vremena so cene na evropskih tržiščih malo popustile. Pri nas še ni opazati spremembe v ceni.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili te dni v valuta h za:

1 dolar okrog 56 dinarjev;
v devizah dne 16. t. m. za:
1 dolar 56.16 do 56.36 Din;
100 francoskih frankov 221.06 do 223.03 Din;
100 italijanskih lir 294.07 do 296.07 Din;
100 nemških mark 1348.75 do 1351.75 Din;
100 avstrijskih šilingov 792.03 do 795.03 Din;
100 češkoslovaških kron 167 do 167.80 Din;

«Če ne bo samo njen otrok sin štajerskega gospodarja, a očeta ne bo v krstnih bukvah», je čeljustil hlapec.

Urša je prebledela, tako se je razburila. Še preden je kaj odvrnila, je dejel gospodar: «Molči gobeždalot!» Pri tem je hlapca tako preteče pogledal, da je ta takoj umolknil.

Anton je ukazal Urši prinesiti kozarec vina in kos pečenja. Starka se mu je iskreno zahvaljevala. Ko je čez par dni odhajala, mu je rekla pri slovesu:

«Gospodar, spomnite se včasih stare Urše in njene dobre prijateljice lepe Maričke ter si zapomnite, da boljšega in lepšega dekleta, kakor je ona, ni nikjer na svetu!»

Anton ji je sezel v roko, se zamišljen nasmehnil in samo molčal.

Kaj pa gospa Angela?

Sama je sedela doma. V naslanjaču poleg nje je sedel njen Grča. Slabe volje je bil videti. Cmokal je, ko je vlekel portoriko in grdo je gledal predse.

«Torej, danes teden bo dražba», je povzela ona.

«Ali ni nobene rešitve?» je vprašal skozi zobe.

«Ne, prav nobene. On je bil moja edina rešitev, pa sva tako lahkomišlno napravila njegovo naklonjenost.»

«Brrrr, pa naj jo!»

«Ti lahko govoriš, svojo službo imaš. Ali veš, kaj sem prenošljala te dni?»

«Kaj pa, ljubica mila?»

«Najpametneje in najboljše bi bilo, da bi postala tudi midva enkrat pametna.»

100 madžarskih pengov 986.72 do 989.72 Din.

Istega dne se je trgovala Vojna škoda po 434 do 435 Din. Investicijsko posojilo je notiralo 85.25 Din.

Sejmi

21. decembra: Krašnja (pri Sv. Tomažu), Laško, Brežice.

27. decembra: Radeče pri Zidanem mostu, Vrhnika, Vitanje.

28. decembra: Dob.

DOMAČE NOVOSTI

* Našim naročnikom. Ponovno prosimo naše prijatelje, da povsod in ob vsaki primerni priložnosti delate za širjenje «Domovine» in nam pridobivate novih naročnikov in naročnice. Bodi Vam vsem častna dolžnost, da dobite vsaj po enega novega prijatelja s'ojemu listu «Domovina», ki gotovo Vam vsem zelo ugaia. Vsaj enega naročnika ni težko dobiti. Zamudnike, ki še niso poravnali vse letošnje naročnine, opozarjamo, naj to takoj store. Vaša častna dolžnost je to. Najtrdovratnejšim zamudnikom smo «Domovino» že ustavili in bodo ti sedaj brez božične številke. Če ti še te dni poravnajo svoj dolg, bodo lahko še prejeli božično «Domovino».

* Lep sprejem hrvatskih poklonitvenih zastopstev v Beogradu. V ponedeljek so prispela s posebnim vlakom, obstoječim iz dvanajst vagonov, številna zastopstva hrvatskih občin v Beogradu, da se poklonijo Nj. Vel. kralju. Hrvatske goste je sprejel okrog pol 5. popoldne na kolodvoru nad 10.000 Beograščanov, ki so jih bujno pozdravljali. Ko se je vzklikanje malo poglobilo, je govoril v imenu beograjske občine pozdravil z daljšim nagovorom prvi občinski podpredsednik (podžupa) dr. Milan Stojadinović, na kar se je zahvalil za pozdrav

Kdor radi srca ne sme piti močne kave, naj uporablja našo

KOLINSKO CIKORIJO

in redilno kavo, in prepričal se bo, da mu nudita isti užitek kot zrna kava.

«Saj sva pametna. Bolj pametna pač biti ne moreva! Življenje uživava, kolikor se pač da. Rada se imava. Zapravila sva že tudi dovolj. Ali imaš mar kako posestvo na razpolago?»

«Ne, ne, ampak veš kaj narediva?»

«Kaj?»

«Poročiva se!»

On jo je začudeno pogledal. Enkrat pred leti je pač mnogo razmišljal o tem in si dejal:

«Če umre njen mož, bo moja. Poročim jo, saj sem jo sam zapeljal in jo mozu izneveril. Pokvaril sem jo. Vendar je dobra duša, saj ni popolnoma izgubljena, ker ljubi samo mene.»

Ko je pa zdaj začel besede o zakonu, je čutil nekaj zopernega v ustih, kakor bi grizel pelin. Zamahnil je z roko:

«Jaz sem prestar zate.»

«A tako? Za greh pa nisi dosti star? Ti ljubezni grešnik, ti!» Preteče ga je pogledala. Mahoma se ji je obraz razjasnil:

«Izvoli oditi takoj, še to minuto!»

«Angela!»

Pojdi! Ali me razumeš? Vrni se, ko boš pripravljen poročiti se z menoj. Prej me sploh ne išči! Zate me ni doma. Ko prideš, prinesi potrdilo o oklieh! Si me razumeš?»

On je vstal:

«Menda se vendarle samo šalim?»

«Šalil si se ti. Dovolj dolgo si se šalil. Bila sem strašno lahkomišlna. Ko si me premotil, sem premalo premišljala greh, ki sem ga storila napram svojem dobremu mozu. Kesneje je bilo prepozno. Ti si me pehal samo v blato. Varal si svojega prijatelja, mojega moža. In jaz sem ga varala s teboj. Pri tem si pa seveda varal tudi mene.»

(Dalje.)

podpredsednik (podžupan) splitske občine dr. Ivo Bulić. Sledil je sprevod po mestu z vojaško godbo na čelu med živahnim pozdravljanjem po slavnostno okrašenih ulicah do spominka Kneza Mihajla, kjer so se gostje razšli v hotele, v katerih so nastanjeni. V gledališču je bila zvečer svečana predstava na čast gostom.

*** Našim dopisnikom.** Vse cenjene dopisnike, ki imajo morda kakšno snov, katero bi imeli radi objavljeno v božični številki, pozivamo, naj nemudoma pošljejo te prispevke, ker se bo «Domovina» zaradi priznanih tiskalnih tiskala mnogo prej. Obenem opozarjamo dopisnike, naj sploh prej pošiljajo svoje prispevke, ker moramo za vsako številko imeti material najkasneje vsak torek dopoldne v rokah. V zadnjih tednih smo prejeli prepozno mnogo dopisov, nanašajočih se na prireditve. Načelo vsakega dopisnika naj bo: hitro, točno ter kratko in jedrnat!

*** Pristopajte h Kmetijski družbi.** Po banski odredbi bo vpisovanje članstva v podružnice Kmetijske družbe do 15. januarja. Članarina znaša 20 Din, za kar dobiva vsak član družbe glasilo «Kmetovalec».

*** Slaba kupčija z vinom v okolici Ptuja.** V ptujskem okraju, kjer vinogradništvo tvori znaten odstotek gospodarske pridobitnosti, bridko občutijo dejstvo, da se še vedno ne oglašajo kupci za vinski pridelek. Mnogi vinogradniki so si na račun vinskega pridelka nakopali posojila, ki jih sedaj dušijo. Upanje pa vendarle obstoja, da se bo kmalu začelo povpraševanje po ptujski vinski kapljici, ki je prvovrstne kakovosti.

*** Opozorilo vojnim invalidom.** Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju objavlja: Proste so postale naslednje trafike: v Radečah po umrli Katarini Podlesnikovi z letnim čistim donosom Din 900-16 v Jagnjenici, občina Radeče, katero je dosedanja trafikantinja Terezija Martinčičeva odjavila, z letnim čistim donosom Din 2320-24; v Tremarjah pri Celju z letnim čistim donosom Din 911-50. Vojni invalidi, ki bi se zanimali za te trafike, naj to sporoče do 31. t. m. Krajevnemu odboru UVI v Celju.

*** Amerika omili zakon o priseljivanju.** Upravitelj ameriškega priseljeniškega urada Dawis predlaga v svojem letnem poročilu, naj se omili zakon o priseljivanju. Dawis pravi, da bi rado prišlo iz evropskih držav dva milijona izseljencev v Ameriko. Poleg kvote, določene za poedine države, naj bi ameriška vlada dovolila še posebne skupine priseljencev, posebno kvalificiranih delavcev, dokler je povpraševanje po njih tako veliko kakor zdaj.

*** Zanimive rimske izkopine pri Beogradu.** Pri gradbi nove ceste, ki bo od Careve Cuprije vodila proti Čukarici, so delavci pri kopanju našli te dni na rimske starine. Med drugim so našli praznino, najbrže grobnico, ker so se nahajale v njej človeške lobanje. Delavci so našli tudi precej starorimskih republikanskih novcev iz bakra, nekoliko komadov pa tudi srebrnih in zlatih. Novi so bili izročeni narodnemu muzeju.

*** Knjige za naše izseljence v Holandskem.** Minister socialne politike in narodnega zdravja je dovolil, da se pošljejo našim izseljencem na Holandskem na račun izseljenškega fonda knjige, da si ustanove knjižnico. Knjige so bile že kupljene in poslane.

*** Brezposelnost v Trstu.** V Trst se je priselilo v letošnjem septembru 5127 ljudi, izselilo pa 1778. Brezposelnost narašča. Tržaški prefekt bi lahko uporabil zakon za izgon priseljencev, ako si v 14 dneh ne preskrbijo službe, toda proti prihajajočim Italijanom iz starega kraljestva tega ne stori.

*** Pri javni borzi dela v Ljubljani** je delo na razpolago: 1 hlapeu, 2 mizarjema, 21 čevljarjem, 22 rudarjem, 4 krojaškemu pomočnikom, 1 kleparju, 1 nožarskemu pomočniku, 1 zlatarskemu pomočniku, 1 graverju, 1 kolarju, 1 brivskemu pomočniku, 2 navadnima delavcema, 1 pekovskemu pomočniku, 1 mizarju, 13 vajencem ter 1 dežnikarici; 1 pletiljki, 2 sobaricama, 1 likarici, 2 kuharicama, 2 vajenkama za stropno pletenje.

*** Sneg na Notranjskem.** Kakor poročajo z Rakeka, je te dni med deževjem začel po raznih krajih Notranjske naletavati sneg. Snežilo je ob meji od Rakeka tja do Čabra. Naletaval je lahien, a moker sneg, ki se je skoro sproti stajal. Močno je snežilo okoli Čabra in po tamošnjih gozdovih. Tudi gozdovi okoli Sneznika so bili odeli v belo odejo.

*** Eksplozija v hrastniški steklarni.** 11. t. m. zjutraj je počila v steklarni v Hrastniku cev, kar je povzročilo precejšnjo detonacijo. Nekaj delavcev je bilo ranjenih, vendar k sreči smrtnih žrtev ni bilo. Po enournem popravilu je bila cev popravljena in je bilo obratovanje vzpostavljeno.

*** Avtomobil se je vnel.** Na kralja Petra trgu v Mariboru se je te dni pri Pelikanovi bencinski črpalki vnel avtomobil, v katerega so pretakali bencin. Hipoma je švignil ognjen steter kvišku. Lastnik je imel toliko prisotnosti duha, da je naglo prerezal cev črpalke ter preprečil večjo nesrečo. Avtomobil so nato odpeljali s tovrnim avtom v garažo. Mariborski gasilci, ki so prispeli na kraj požara, so se omejili na izoliranje cevi in preprečili požarno nevarnost.

*** Smrtna nesreča šoferja v potoku.** Ljubljanska policija je prejela brzojavko iz Velenja, da so iz potoka Pake v bližini Šmartna pri Velenju potegnili truplo 34letnega šoferja Ivana Keršiča, doma iz Ljubljane. Imenovanega so pogrešali njegovi domači že več tednov. Ivan Keršič je bil poslednji čas uslužben kot šofer pri avtomobilskem prometnem podjetju Košir v Vitanju. Zadnjič je nastopil službo 1. t. m., ko je imel peljati nekje potnike v smeri proti Velenju. Keršič se je odpeljal popoldne, na kar se je zvečer vračal nazaj domov. Po par dnevih šele so domačini iz Šmartna našli v vodi tik ob bregu Pake avtomobil, o katerem pa se ni vedelo, čigava last je. Iz položaja avtomobila so sklepali, da je moral voznik po nesreči zavoziti v vodo, na kar se je morda iz strahu odstranil ter prepustil voz usodi. Šušljalo in ugibalo se je tudi o samomoru voznika, ni se pa vedelo, kdo bi bil ta. Orožniki pa so kmalu dognali, da je to Koširjev avtomobil, ki ga je vozil izginuli Ivan Keršič. Ker Keršiča ni bilo na spregled, so se začeli sumiti, da je šofer postal žrtev precej narasle Pake. Domneve so se izkazale kot upravičene. Orožniki so s pomočjo domačinov pričeli iskati truplo, ki ga pa niso mogli izslediti v bližini. Pregledali so tok Pake za več sto metrov nizdol, vendar ni bilo o Keršičevem truplu ne duha ne sluha. Šele te dni se je moglo truplo izslediti. Keršičevo truplo je tirala narasla voda globoko dol po strugi in ga pogrnala čez tri manjše padce. Domačini so ga izlekli na suho dober kilometer daleč od mesta, kjer se je nahajal avtomobil in kjer se je pripetila nesreča. Keršičeva žena živi v Ljubljani s tremi otroci, dočim je četrti na potu. Vest o smrti njeneža moža je globoko potrla ne samo družino in sorodnike, marveč tudi druge, ki so poznali pokojnika.

*** Smrtna nesreča.** Josipa Kotnika iz Loga pri Limbušu, zaposlenega na Kobijevi žagi, je kobila tako močno brenila v desni bok, da se je nezavesten zgrudil na tla. Prepeljali so ga takoj z rešilnim avtobusom v bolnico, vendar je bila pomoč prepozna. Kotnik je kmalu po prevozu podlegel poškodbam.

*** Ponesrečen otrok podlegel opeklinam.** Huda nesreča se je pripetila te dni v Mariboru. Petletna Valerija, hčerka glasbenega učitelja Comella, je med igranjem padla v škač vrelega luga. S težkimi opeklinami so jo prepeljali v bolnico, kjer pa je v petek zvečer poškodbam podlegla.

*** Pod voz je padel.** Ozbald Ernest iz Domajincev je peljal z Madžarskega pohištvo. Na vozu je bil tudi njegov sinček. Ko so šli mimo neke trgovine, je sinček očeta prosil, da bi mu kupil zemljo. Ozbald je to storil. Ko se je vrnil k vozu, je z eno roko prijel konja, z drugo pa lestvo na vozu in je hotel priti na voz. V tem trenutku se je konj splašil in poskočil. Ozbald je bil v trenutku pod vozom. Kolesa so mu šla preko nog. Nesrečni mož je razen tega še po obrazu precej opraskan. Prepeljan je bil v bolnišnico v Murski Soboti.

*** Žrtev materinstva.** Prejeli smo: V «Domovini» št. 50. poroča dopisnik «Domovine» pod gornjim naslovom o smrti porodnice ge Povšeteve iz Šmartna pri Litiji. Po mnenju poročevalca je umrla porodnica za zastrupljenjem ob porodu. Zaradi tega se širijo na račun babice netočne vesti. Ni res, da je bil zdravnik prepozno obveščen, res pa je, da je zdravnik na nasvet babice takoj prišel in izvršil takojšnjo operacijo na domu porodnice. Porodnica je bila oddana v bolnico, kjer je umrla. S tem pa ne zadene babice nobena krivda.

*** Aretiran in zopet izpuščen.** Te dni je bil aretiran na Trati ugledni kmečki gospodar g. Valentin Starman, po domače Zagar iz Suhe pri Skofji Loki. Po zasliševanju na okrajnem sodišču je bil po kratkem času izpuščen na svobodo. Vest o aretaciji je vzbudila med prebivalstvom veliko senzacijo, ker Starman ni znan le kot izvrsten cenilec pesestev in trden kmet, ampak tudi v narodnih krogih kot dobrovoljec s solunske fronte.

*** Pobegle dečka.** Iz Deškega vzgajališča v Ljubljani je pobegnil 12letni Anton Rodič, doma iz Velikega Gabra v litijem okraju. Imenovani dečko, ki se klati bržkone po deželi, je srednje-velike postave, podolgovatega obraza, črnih las in oči.

*** Neprijeten obisk.** Pred dnevi se je priklatil v hišo Matevža Okrešlja v Dravljah neznan postopač, ki je vdrl v sobo. Tamkaj je vse prebrskal in slednjič iztaknil črno usnjato listino, v kateri se je nahajalo okoli 520 Din gotovine. Po izvršeni tatvini je postopač izginil iz vasi in ga vaščani niso več opazili. Oškodovanec je opazil tatvino šele pozneje, ko zlikovca že ni bilo nikjer.

*** Konjska tatvina.** Celjski policiji je prijavil Franc Koprivšek iz Gaberja pri Celju, da mu je neznan kmečki oblečeni moški, ki je imel na sebi delaven moder predpasnik, ukradel s paše na travniku njegovega konja. Od blizu je tatu videl priča Rudolf Breznik, ki pravi, da je bil tat star okrog 50 do 60 let, srednje postave oblečen je bil v črno obleko in pokrit s širokim črnim klobukom. Konja je baje odgnal v smeri proti Lavi.

*** Umor družinskega očeta.** Praznik Brezmadežne se je končal za trg Turnišče zelo žalostno. V neki gostilni je v družbi prijateljev in znancev popival posestnik Stefan Barčarič. Izpraznili so precej litrov in vinski duhovi so razgeli glave. Prišlo je do prerekanja in nazadnje

**Zakaj se
še vedno
mučite**

z mencanjem in trenjem perila, ko vendar z Schichtovim RADIONOM lahko tako enostavno in udobno perete? Način je sledeči:

1. Običajno namakanje preko noči.
2. Raztopiti Schichtov RADION v mrzli vodi in perilo 20 minut prekuhati.
3. Perilo najprvo v topli, nato večkrat v mrzli vodi dobro izplakniti.

Poskusite samo enkrat in uverili se bode, da Vam nobena stvar ne pripomore do tako lepega perila kot

**Schichtov
RADION**

do boja. Nekdo je pograbil nož in ga trikrat zasadil v Barbariča, ki je kmalu izdihnil. Zapustil je nedorasle otroke.

* **Oče umoril sina.** Pri Sv. Andreju pri Škofji Loki je nekdo skozi okno ustrelil mladega uglednega posestnika Pavla Ruparja. Sum je takoj padel na očeta, ki je živel zaradi svoje razsipnosti v vednem prepiru s sinom. Očeta Janeza Ruparja so aretirali in prepeljali v ljubljanske zapore, kjer je nesrečni starec priznal svoj zločin.

* **Napad pri belem dnevu.** Predzadnji četrtek je hotel neki brezposelni trgovski pomočnik iz Ljubljane izvršiti v Kranju ostuden napad na neko gospodično. Okrog 10. dopoldne jo je zalezoval od gostilne pri «Bekslnu» po ozki ulici proti Marijanišču, kjer jo je dohitel in zagrabil za roke. Z grožnjo jo je hotel prisiliti, da bi mu sledila. Prestrašena gospodična se je na vso moč branila in se hotela otresti nasilneža. K sreči so prišli mimo ljudje, ki so nasilneža zgrabili in ga izročili mestnemu stražniku.

* **Vlom v Dolnjih Slavečih.** V noči 7. t. m. so neznani tatovi vlomili v hišo trgovca Štefana Forjaniča v Dolnjih Slavečih. Najprej so prebrskali kleti, odkoder so odnesli nekaj masti. Nato so šli v trgovino. V sosedni sobi je spal gospodarjev sin, katerega je vzbudila svetloba žepne svetiljke, ki je svetila nanj skozi steklena vrata. Na njegov krik so tatovi odgovorili z dvema streloma iz vojaške puške in nato pobegnili.

* **Drzen vlom.** Iz Bistrice pri Mariboru pišejo: V noči od 2. na 3. t. m. je vlomil v tukajšnje trgovino neki Ivan Hude in ukradel 4835 Din v gotovini. Izvršil je vlom na naslednji način. Vzel je od sosedu lestvo in po tej splezal na podstrešje. Od tam je vlomil v vežo in v trgovino. Blagajna je bila zaprta, zato jo je razbil in pobral iz nje ves denar v omenjenem znesku. Vlom je bil javljen orožnikom, ki so šli hitro na delo ter izvršili pri omenjenem delavcu, na katerega je takoj letel sum, preiskavo, ki je ostala brezuspešna. Orožniki pa so zvedeli, da se je peljal Hude s kolesom v Maribor, zato so ga šli čakati na glavno cesto. V Loznici, ko se je baš pripeljal, so ga aretirali. Ivan Hude je priznal svoj čin. Pri sebi je imel še 2659 Din. Orožniki so mu denar odvzeli, njega pa uklenjenega odvedli.

* **Udarec na nepravi naslov.** V Vojniku je bil pred dnevi nenadoma napaden 43letni Jurij Piliš, ki je udarec s krepelcem prestregel z desno roko. Udarec pa je bil tako močan, da mu je zlomil desno roko med zapestjem in komolcem. Sprejet je bil v zdravljenje v celjski bolnici. Napadalec je izjavil, da je mislil udariti nekoga drugega, namesto katerega pa je prestregel vso silo maščevanja ubogi Piliš.

* **Najdeno truplo.** Pred dvema mesecema je v Trbovljah brez sledu izginil 37letni delavec Rudolf Jerman, zaposlen pri Trboveljski premogokopni družbi. Vsa poizvedovanja za njim so ostala brezuspešna. Te dni pa je prijavil trboveljski občini posestnik France Selčevšek, da je našel v tako zvanem Papeževem gozdu truplo neznanega moškega. Orožništvo je ugotovilo, da gre za truplo pogrešanega Jermana, ki je moralo ležati v gozdu že dober mesec. Ali je Jerman postal

žrtev nesreče ali pa morda kakega zločina, še ni ugotovljeno.

* **Brezsrčna mati.** Pri Antonu Landekerju, delavcu okrajnega cestnega zastopa v Gaberju pri Celju, je pustila njegova svakinja 38letna Josipina H. pred dnevi svojega 8letnega sinčka Vojka in neznanokam pobegnila s svojim ljubčkom Milanom N. Istočasno pa je vlomila v zaklenjeni kovčeg Landekerjeve matere in ji ukradla 300 dinarjev denarja.

* **Zla posledica žganja.** V hotelu «Krona» v Dolnji Lendavi se je neki rekrut jabil žganja, izvlekel iz žepa nož in začel mahati z njim po vseh, ki so bili okrog njega. V tem boju je zabodel osem ljudi. Najhujše rane je dobil hotelir Vulcan sam, katerega je podivjani fant tako obdelal z nožem, da so ga morali peljati v bolnico.

* **Razbojniški napad pri Kobilju.** Ta dni se je odigral v Črnem gozdu pri Kobilju v Prekmurju razbojniški napad, ki prav spominja na razbojstva v Bolgariji. Lesna družba je zgradila od Dolnje Lendave v Črni gozd, ki ga izsekava, ozkotirno železniško progo. Po tej progi je usodnega dne vozila proti gozdu lokomotiva. Na njej sta bila dva moža, ki sta imela pri sebi 96.000 Din. Ko je lokomotiva privozila v gozd, sta moža opazila na progi debelo deblo. Lokomotivo sta morala ustaviti. Še preden sta se pripravila, da bi zavlekla bruno na stran, so skočili iz gozda proti njima trije možje s črnimi maskami na obrazih. Naperili so proti njima revolverje in zahtevali, da jim izročita ves denar. Na obrambo ni bilo mogoče misliti, ker so bili napadalec v premoči in ona za napad tudi sicer nista bila pripravljena. Da bi rešila življenje, sta denar brez obotavljanja izročila. Razbojnik si ga prevzeli in nato izginili v gozdu brez sledu. Dogodek je povzročil v vsej okolici veliko razburjenje.

* **Čuden stric v Gornjem gradu.** Gornjegrajsko orožniško patruljo, ki je imela svoj običajni službeni obhod, je opozorila te dni neka kmetica na čudnega pobožnika, ki se je zatekel v cerkev. Možak, nad 45 let star, precej zanemarjen, je sedel v klopi, ogledoval slike po stropu in od dolgega časa začel v cerkvi žvižgati. «To bo pa čuden ptič, ki hvali Boga z žvižganjem,» si je dejala mamka in si je previdno ogledala možička. Njen sum je še bolj potrdilo dejstvo, ker ni imel žvižgač na sebi niti suknje niti suknjiča. Na tleh je imel dobro nabasan nahrbtnik, kar je dalo misliti, da ni vse na pošten način prišlo v njegove roke. Ko si je začel mož pobliže ogledovati cerkvene predmete, je smuknila ženica iz cerkve z namenom, da obvesti koga o čudnem obiskovalcu cerkve. «E, saj sem pravkar srečal orožniško patruljo,» ji je dejal sosed. Oba sta stopila naglo za patruljo in jo obvestila, kakega gosta je dobila v cerkev. Patrulja se je vrnila, možaka pa je srečala že na poti. Ugledavši patruljo se je hotel možak kar naglo potegniti po stezi čez njive, na klic orožnikov pa se je le ustavil. Nato se je pričela izpoved in orožniki so že vedeli koga so zajeli. Milan Miklavčič, tako je ime aretirancu, je kolovratil prejšnji mesec po Gorenjskem. V Lescah je izvršil več tatvin, ki so jih prijavili domačini. Več obleke in drugih stvari je ukradel pri Golmajerjevih; v eni izmed gostiln v okolici

Lesca, pa je okradel par nadelanih sejmarjev, ki so zadremali za mizo. «Gospodje, ne, nisem pravi, čeprav sem tistemu gorenjskemu močno podoben,» se je opravičeval aretiranec. Orožniki pa se niso dali kar tako prepričati. Pri ponovnem spraševanju je Miklavčič priznal, da je on zasledovani tat. Namignil je še celo, da je tudi v gornjegrajski okolici uporabljal svoje roke v nepošteno namene.

* **Priprave za nov most v Mariboru.** Na svoji zadnji seji je okrajni cestni odbor v Mariboru razmotril tudi vprašanje zgradbe novega mostu v Mariboru, ki bo vezal mariborsko predmestje in Pobrežje. Zadeva je še v začetnem stanju in je potrebno, da sodelujejo razen Mariborja tudi vse okoliške občine ter zasebni interesi. Gradnja mostu je od leta do leta bolj potrebna in če bo enkrat ta misel izvršena, jo bo vse prebivalstvo z veseljem pozdravilo.

* **Obnovev grafičnega rudnika pri Marenbergu.** Kakor se govori, se snuje v Ljubljani domača tovarna za svinčnike, ki bi pričela obratovati takoj v večjem obsegu. Snovatelji tvornice pa mislijo s tem v zvezi obnoviti tudi rudnik grafita v Dravski dolini pri Marenbergu, ki je edini te vrste v Sloveniji. Tako bi nova domača tvornica krila doma tudi večino svojih potreb na sirovinah. Dravski dolini pa bi se odprl nov vir dohodkov.

* **Krvne, kožne in živčne bolni,** dosežejo z uporabo naravne «Franz Josef-ove» grenčice urejeno prebavo. Specialni zdravniki silnega slovesa pričuje, da so z učinkom staropreizkušene «Franz Josef-ove vode» zadovoljni v vsakem oziru. Franz Josef-ova grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

† Ivan Mavec-Gričar

Tomišelj, v začetku decembra.

Dne 3. t. m. ga je zagnila domača zemlja v Tomišlju pod Krimom. Dočakal je 70 jeseni, do konca zdrav kot krimski hrast, delave kot mravlja, postrežljiv do lastne škode. Tujec, ki si je le površno ogledal južno obrobje Ljubljanskega barja, je gotovo srečal Gričarja, močnega, visokega moža, do starosti temnih las in črnih brk. Njegov glas je donel krepko. Njegov sloves je segal v globino črnih premogovnikov mrzle Minnesote (Zedinjene države).

Bil je dvakrat v Ameriki, kjer je pripravil temelje bodoči družinski sreči in množil premoženje, ki ga roditelja nista mogla pridobiti. Nevešč čitanja in pisanja je moral najprej v vojake. Polk «kranjskih Janezov» je bil opravil svoj posel leta 1880. v okupirani Bosni in se preselil na cesarski Dunaj. Tu se mu pridružil mladi Gričar-Mavec. Brez nemščine je občudoval lelemsto neuk mladenič, ki so mu oblasti kmalu dala za tovariša boben. Na tem instrumentu se je naučil pisanja brez učitelja in brez abecednika. Čital je najprej napise na ulicah, pozneje je zlagal slovenske črke v besede in pisal domov očetu, ki tudi ni bil več pisanja. Zmagal je s trudom in težavo tiskano in pisano slovenščino, nadaljeval večinoma v govoru nemščino, ki se mu je vsiljevala vsak dan v vojaški službi in v mestu.

Gričarja je v Ameriki vedno vabila domovina, podkrimska okolica z vsemi tepotami. Samo domača gruda mu je obetala mir, zadovoljstvo in srečo. Ta načrt se mu je posrečil.

Postavil si je pod Krimom udobno domačijo, nabavil živino, obdeloval polje in napredoval zlasti v sadjarstvu. Vsako pomlad je cepil sebi in sosedom mlada drevesa in precepljal nerodovitna debela. Enako je bil izkušen svetovalec pri boleznih domače živine. Za potrebo se je lotil vsakršnega rokodelstva. List «Kmetovalec» mu je bil vedno dober prijatelj in zanesljiv vodnik.

Izkušenega vaščana je kmalu znala ceniti občina Tomišelj, ki mu je ponudila županski stolec. Uspehi njegovega truda in nasvetov bodo še dolgo pričali o Gričarju: ustanovljena župnija, nova

Naročilnice za srečke

državne razredne loterije smo priložili danršnji številki «Domovine», da omogočimo vsem pravočasno in enostavno naročitev srečk. Na srečke 19. kola bo zopet razdeljenih mnogo milijonov dinarjev in je pametno, da si vsakdo kupi vsaj eno srečko. Sreča ne pride sama; treba je zanjo kaj postaviti. I. žrebanje se bo vršilo 16. januarja 1930. Ne odlašajte! Kmalu bodo razprodane.

ZADRUŽNA HRANILNICA, R. Z. Z O. Z.
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 19.

žola, popravljene ceste in pota. Stopil je takoj leta 1907. v gasilno društvo in ostal član do smrti. Dolgo let je bil član občinskega odbora in svetovalec, enako tudi član šolskega odbora. Povsod je bil čislán zaradi svoje delavnosti, mirnosti in spravljivosti. Gričar ni poznal sovraštva, nespravljivosti in ne zavisti v življenju.

Naj mu povrne mogočni Stvarnik vse dobrote z večnim plačilom! Mi, ki smo ga poznali, z njim delovali in njegovo delo cenili, mu ohranimo najlepši spomin do groba. — Prijatelj.

S čolnom v Ameriko

Gorenja vas, v začetku decembra.

Malo čudno se sliši, pa je le res. Po zadnjem dežju so se naše vode dokaj povečale. Tudi sneg je docela skopnel in naš Blegoš je bil začasno zopet brez belega pokrivala. Ta narast vod je opogumil nekega Američana gori pod Blegošem, da je prišel misliti na plovbo po naših vodah, na nekako rečno brodo je. Z zrakoplovstvom, s katerim se je poskušal, ni imel sreče. Prišel je na drugo misel, na plovbo po vodi. Zbil je nekako škatlo, podobno čolnu. S to ladjo se je nameraval prepeljati od svojega doma po naših vodah do Save, po tej dalje mimo Zagreba, kjer bi se zglasil pri ameriškem konzulu kot ameriški državljan. Od tam dalje pa bi se vozil po velikih rekah do morja in dalje čez morje v Ameriko. No, pa tudi po tej poti je prišel komaj do srede doline. Njegova vožnja na vodi je bila kaj počasna. Od Kopačnice do Hotavljav (dobra ura hoda) je potreboval tri dni. Od tam do Gorenje vasi dva dni. Po tednu dni vožnje je prijadral do Gabrka. Tu ga je pa zadela katastrofa. Ljudje, videči, da se lahko zgodi smrtna nesreča, so mu priskočili na pomoč. Izvlekli so iz vode njega in razbito barko. Razumljivo je, da je imel vso pot dokaj gledalcev, posebno mladih, ki so delali razne opazke, se smejali in zbijali šale na račun našega hrabrega Robinzona.

Pa še nekaj. Da bi se zadeva videla bolj pomorska in imenitna, si je oblekel nekako vojaško suknjo, na rame in rokave si pripel vsakovrstne našivke, a na prsi si je obesil kolajne. Namesto mornarske čepice je imel klobuk s krivcem, znakom fantovske korajže.

Vse to in njegovi načrti so bili ljudem v veliko zabavo. Na kakšno idejo bo naš junak zopet prišel, da si odpre pot v Ameriko, ne vemo. Gotovo nas bo zopet razveselil s kakim novim podjetjem.

ŽENSKI VESTNIK

Kako je treba peči kruh in drugo pecivo

Če mešiš testo za kruh, posebno pa mlečen kruh, tedaj deni v posodo, v kateri napraviš kruh, vedno nekoliko manj moke kot si jo namenila. Na primer: ako misliš zamesiti kruh iz dveh kil moke, tedaj stresi v posodo samo poldrugo kilo moke. Potem stresi noter vzhajani kvas, mleko, sol, sladkor, limonino lupinico in janež, pa z roko vse skupaj zamešaj, da dobiš čisto redko testo. To testo najprej dobro z roko stepaj (približno 10 minut), potem šele primešaj malo moke in zopet stepaj, nato dodaj zopet moke in tako prični šele polagoma kot po navadi mesiti. Tako umešen kruh je veliko bolj rahel in nima lukenj, ko je pečen.

Ko si kruh umesila, ga dobro posuj z moko, pokrij s prtičem in postavi na toplo, da vzhaja. Vzhajanega nato še enkrat dobro ugneti, ga razdeli v pekačo in ga pusti vnovic vzhajati, nato ga šele deni v peč.

Kruh se peče v pečici po navadi dobro uro. Če je bila pečica slučajno prevročna, ko si dala noter kruh, in se je kruh prehitro zarumenil, a še ni pečen, tedaj zmoži v vodi kos papirja v velikosti pekače, ga dobro otisni in počasi razgrni, da se ne raztrga, pa ga položi na kruh in

peči dalje. Papir zadržuje, da se kruh ne sežge. Papir je lahko kakršenkoli, tudi časopisni, samo da je čist.

Prav tako si lahko pomagaš s papirjem, če pečeš torto. Ako se je torta prehitro zarumenila, položi nanjo moker papir, pa se ti ne bo sežgala. (Tudi pri pečenki si lahko na ta način pomagaš.)

Kadar pečeš kruh ali sploh močnate jedi, bodisi potice, torte in drugo, a nisi sigurna, ali je pečeno ali ne, vzemi tanek špičast rož ali pa pletilno iglo, umito seveda, in prebodi kruh na sredini. Če je kruh pečen, tedaj se na nožu ali igli ne bo poznalo testo, če pa še ni pečen, se bo noža ali igle prijelo testo in potem moraš seveda še dalje peči. Tako se ti ne more zgoditi, da vzameš iz peči kruh, ki še ni dovolj pečen.

Za kuhinjo

Dušeno goveje meso. Tričetrt kile govedine (od križa) posoli in popopravi, potem ko si pobrala z mesa vse kožice in kosti. Nato našpikaj meso s prekajenim špehom, ki si ga prej povajljala v soli, popru in stlačenem česnu. Nato zvij meso v obliko svalka in ga poveži s nitjo, na kar ga deni v vročo mast, zraven pa malo čebule, korenčka in peteršilja. Kozo pokrij s pokrovcem in jo postavi v pečico. Ko se je meso lepo rjavo zapeklo, prilij malo juhe ali vode in duši (tenstaf) dalje, da postane meso mehko. Seveda ga moraš med tem večkrat politi s sokom in vedno zopet dobro pokriti. Ko je gotovo, razreži meso na lepe kose, ki jih zloži na podolgovat krožnik, okoli pa naloži pripravljene makarone. Sok pa precedi v malo skodelico in ga daj tako na mizo. Zraven lahko daš še solato ali uložene kumarice.

Pečeni rezanci. Napravi testo kakor za navadne rezance (nudelne), porabi pa pri tem dva rumenjaka. Testo zvaljaj ne pretanko in zreži ne preveč široke rezance. Skuhaj jih na mleku. Ko so kuhani, jih ocedi. Mleko shladi in potem zmešaj v to mleko dva rumenjaka in malo vanilijinega sladkorja ter limonine lupine, na kar stresi noter že kuhane rezance. Nato namaži z mastjo tortni model ali pa kozo in stresi noter rezance, jih lepo razravnaj in deni peči. Ko so že skoro pečeni (za kar treba kake pol ure), jih pomaži površ s poljubno mezgo, pa namaži stolčeni sneg iz treh beljakov in žlice sladkorja in postavi še enkrat v pečico, da se sneg strdi. Ko je gotovo, razreži na enake kose in daj na mizo kot toplo močnato jed.

Goveje meso na angleški način. Pol kile govedine od stegna prevleči s prekajenim špehom.

Potem stolci malo dišave (Neugewürz), popra, brinjevih jagod, ingverja, timjana, majorana, limoninih olupkov, dve slani sardeli. Z vsem tem meso dobro nadrgni in ga pusti stati tako 24 ur. Drugi dan deni meso v kozo, nareži zraven špeha, malo čebule in prilij četrta litra rdečega vina ter pokrito duši kake dve uri, da postane meso mehko. Ko je meso mehko, ga zreži na kose, položi na podolgovat krožnik, ga polij s sokom, okoli pa naloži pečen krompir. Zraven daj solato.

ZANIMIVOSTI

× **Stara novoporočenca.** Italijanski časopisi poročajo o veseli poroki v Cassinu. Poročila sta se namreč 86letni Luigi Valente in Maria Rosa Lia, stara 64 let, tako da šteje poročni par skupaj 150 let. Oba starca sta se podala k poroki v lepo pisanem oblaku na vozu, v katerega je bil vprežen osel. 86letni ženin je sam poganjel osla. Za vozom je šel dolg spreved radovednežev, ki so zbijali šale in se smejali. Vsi uradniki so zapustili svoje urade in hiteli na občino, da v uradu za sklepanje zakonov prisostvujejo poroki. V Italiji imajo namreč civilno poreko. Ženin in nevesta se morata poročiti najprej civilno in šele na to cerkveno. Ko sta oba starca, ki sta bila zelo dobre volje, izrekla običajni »da«, je množica to spremljala z glasnim kričanjem. Novoporočenca se pa nista prav nič razburjala nad veselostjo radovednežev.

× **Vojna je baje trajala še premalo časa.** Bivši nemški cesar Viljem je dovolil zastopniku nekega angleškega lista pogovor, ki izdaja Viljemo nevednost in popolno nepoznanje sveta. Ko ga je novinar vprašal, zakaj je Nemčija izgubila vojno, je Viljem odgovoril, da ni nemško ljudstvo zapalo v Boga. Uprlo se je, namesto da bi se postavilo v bran za svojo vero. Bilo je potrebno, da bi vztrajalo do zadnjega moža in do zadnje krogle. Zaupati bi moralo v Boga in se ne vdati skušnjavi Wilsonovih 14 točk. Dalje je bivši vladar izjavil, da smatra svojo usodo kot preizkušnjo iz nebes in jo prenaša vdano kakor Job. «Namesto da bi vladal ljudstvu, sadim rože. Poskušal sem, da bi upravljal svoje cesarstvo v večjo čast božjo in v tem zmislu upravljam sedaj svoje posestvo v Doornu. Morda me je Bog izbral, da bi svetu povedal resnico o vzrokih vojne. Tem nalogam posrečam ves svoj prosti čas podnevi in ponoči.» Po lastni izjavi se torej Viljem z Bogom zelo dobro razume, čeprav je med vojno ni storil prav ničesar takega, kar bi moralo Bogu ugajati.

× **Boljševiki sežigajo svete podobe in zapirajo samostane.** Ruski listi poročajo, da je bila te dni zaprta cerkev v Gordoveu na Donu. Tamošnji delavci so pobrali po hišah 4000 svetih portretov in jih javno sežgali na trgu. Sežiganju je prisostvovalo 15.000 delavcev in kmetov. Nadalje poročajo, da je sovjetska vlada te dni zaprla enega najznamenitejših ruskih samostanov in sicer v Kijevu. Samostan je zgrajen nad zgodovinskimi katakombami in vsako leto ga je posetilo nad 150.000 romarjev. Sovjetska vlada je vse menihe izgnala iz samostana.

× **Zasledovanje düsseldorfkega morileca.** V Düsseldorfu je že dalje časa neznan zločinec napadal in moril ljudi, predvsem ženske, ne da bi jih izropal. Na vesti ima že celo vrsto žrtev. Usmrtil je tudi neko 9letno deklico, katere truplo je ožgal. Navadno napade morilec svojo žrtev z nožem, s katerim jo zabode v vrat ali v obraz. Prebivstvo Düsseldorfa je zaradi neznanega zločinca v vednem strahu za življenje. Oblastva so izvršila že več aretacij, toda, kakor kaže, pravega zločinca še nimajo. Nazadnje so aretirali nekega tatu Mayerja, o katerem so sumili, da je morda strašni morilec, pa ga bodo morali zopet izpustiti. Po zadnjih vesteh je morda düsseldorfski morilec sin nekega tamošnjega trgovca, ki se je pred dobrimi štirimi leti poročil ter v poročni noči brez povoda napadel z nožem svojo ženo, ki jo je ranil na sličen način, kakor dela to düsseldorfski vampir.

25% popusta
za naročnike „Domovine“
Ivan Podržaj
Martin Brbek
Roman

Din 15.—, orig. vez. Din 22:50
za poštnino Din 1.—.

Martin Brbek je socijalni in duševni revček, nezakonski otrok... Njegov oče je vaški župnik. Ena najbolj skritih ljubezenskih dram naše vasi... Brbek, revček, ki se težko bori s svojo usodo, je začrtan plastično in živo, da ga čitatelj ne pozabi...

Književnik Božidar Borko (Jutro)

Naročila sprejema založba „Luč“
v Ljubljani, poštni predal V.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Razgovor med moškom in ženo.

Janez in Marjeta sta se sprla.

«Če bi vedela, da bom večno s teboj omožena,» pravi Marjeta, «bi ti že jutri dala strupa v kavo.»

«Če bi vedel,» odgovori Janez, «da bom večno s teboj oženjen, bi tisto kavo takoj izpil.»

Pomota.

Gostilničar gostu, ki ga je zalotil, da je kradel žlice: «Žlice ste kradli in si upati še trditi, da je bila pomota. Kako morete pri taki očitidni tatvini govoriti o pomoti?»

Tat: «Res je bila pomota; mislil sem, da so srebrne.»

Ne ve dobro, kako je bratu ime.

Gospa: «Kdo je oni mož, ki vas je spremljal domov?»

Služkinja: «Moj brat, gospa.»

Gospa: «Kako mu je ime?»

Služkinja: «Mislim, da je Peter.»

Sanje.

«Ali verjameš na sanje? Kaj pomeni, če sanja oženjen mož, da je še samec?»

«Veliko razočaranje, ko se prebudi.»

Sedma božja zapoved.

Učitelj: «Mihec, zakaj si kradel sadje? Prav včeraj smo govorili o sedmi božji zapovedi.»

Mihec: «Včeraj me ni bilo v šoli, gospod učitelj.»

Ni kriva.

Gospa: «Prah na omari je star najmanj štiriinajst dni.»

Služkinja: «Ni moja krivda. Jaz sem pri vašem deseti dni.»

Edino, kar si je na pošten način pridobil.

Če poznam Smuka? Seveda ga poznam. Začel je čisto z malim; zdaj pa ima avtomobil, dve hiši in pravijo, da je milijonar.»

«A je na zelo slabem glasu.»

«To je edino, kar si je na pošten način pridobil.»

Točen odgovor.

Profesor pri izpraševanju: «Vzemimo ta-le primer! Dve mladi materi spita vsaka s svojim sinčkom v sobi. Ker sta oba otroka čisto enako napravljena, zamenja strežarka otroka, tako da materi ne dobita pravih otrok. Kako bi vi rešili to vprašanje?»

Kandidat: «Veste za gotovo, gospod profesor, da sta bila otroka zamenjana?»

Profesor: «Seveda, to je vendar bistveno na stvari.»

Kandidat: «Potem zamenjamo otroka še enkrat in materi dobita gotovo vsak svojega otroka.»

Pred sodnijo.

Sodnik: «Vi ste napadli tega moža na cesti. Ali morete to tajiti?»

Toženec: «Morem že, če mislite, da bo to kaj pomagalo.»

Posojilo.

«Posodi mi sto dinarjev!»

«Mi je prav žal; jih imam samo sedemdeset pri sebi.»

«Daj mi jih tedaj sedemdeset, trideset mi jih pa ostaneš dolžan.»

Izdala se je.

Zena je hotela vedeti od svojega moža, kaj bo storil po njeni smrti. «Saj vem, oženil se boš,» ga je nadlegovala.

«Storil bom to, kar vem, da bi tudi ti storila na mojem mestu,» ji je odvrnil v zadregi.

«Vidiš ga, je porasla. «Saj sem vedela...»

Pozabljenost.

Boštjan se je silno rad tožaril. Nekoč je poravnal odvetniku račun, v katerem je bilo navedeno, da je dobil dva pravna nasveta.

«Pa sem bil samo enkrat pri vas,» se je izgovarjal.

«Dvakrat ste bili, dvakrat,» je trdil odvetnik. «Ali ne veste, da ste se zadnjič vrnili z vprašanjem, kje ste pozabili svojo patico?»

Odkritosrčnost.

Anželj je bil tožen, da je razčlil svojega soseda. Sodnik je hotel vedeti, ali mu je rekel lažnik ali hinavec.

«Oboje,» je priznal odkrito.

«Morda ste ga psovali celo s tatom?»

«Ne, to sem mu pa pozabil povečati...»

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov se posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu.

Oglasni oddelk «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4.

Telefon št. 3492.

Mala hiša z vrtom

se zaradi preselitve takoj proda. Poizve se pri FERDU LAZNIKU, kolarstvo Radeče. 392

Hrastov mah,

češminovo lubje in vsa druga zdravilna zelišča kapujemo po najnižji ceni. Pišite po cenik. G. HOFMANN & Co., Zagreb, Berislavičeva ulica št. 3. 391

Buoičke, poročne prstane,

očala, zlato in srebrne premete kupite najceneje pri Zravku Ambrožiču, urarju Radovljica 383

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najtinejšega in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov del in pnevmatika. Ceniki tranko. Prodaja na obroke. «TRIBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

IZREDNA PONUDBA

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite

kožno pelerino za dež

G. O. V., tehtja samo 110 gramov, imitacija riže kože. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepušča m kroče je komaj dno zložitiva, karor majhna žepna beležnica. Ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadvse trpežna. Ze o pr poročljiva za dame in gospode (tu i za otroke) v dežju in snegu, za izete in sport. Reklamna cena s posebno kapuco in etu jem samo 70 Din franko, zacarin eno, pralno po postnem povzetju 2 kosa 188 Din razposila

A. MARIK, export, Praha XII. Londýnska 57 (Ce ne bi ugasila, jamčemo zamenjo.) Naslov natančno napisati. 354

Glavna direktno iz tovarne! Zahtevajte takoj naš brezplačni katalog! MEINEL & HEROLD tovarna glasbil, gramofonov in harmonik. podr. MARIBOR št. B-104. Violine od 95 Din, Mandoline od 136 Din, Gitare od 207 Din, Ročne harmonike od 15 Lir, Gramofoni od 345 Din, Tamburice od 98 Din

Listnica uredništva

Osluševci. Žal, nismo prejeli ne dopisa o požaru, ne slike.

Sv. Krištof pri Laškem — Laško. Deloma prepozno prejeli. Prosimo, da se nujni dopisi pošiljajo tako, da jih imamo vedno najkasneje vsak torek dopoldne v rokah.

Ojstrica pri Dravogradu. Žal, takih osebnosti paragrafi ne prenesajo.

PREKLIC.

Podpisana Košič Frančiška st., preužitkarica v Rečici pri Laškem, preklicujem in obžalujem žalitve, ki sem jih izrekla napram svoji sinahi Košič Frančiški ml., posestnici v Rečici, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

V Laškem, dne 9. decembra 1929.

Frančiška Košič st.

Barve, lak, f. r. e. z. i. dr. je najboljšo in zato najceneje pri

„Lustra“ V. Laznik 300

Ljubljana, Gosposvetska c. 12 (poleg restavracije „Novi svet“)

UŽIVANJE

toda s preudarkom!

Ako hočete, da Vam bo telesna nega užitek in ako izbirate s preudarkom, tedaj loste vzeti Fellerjeva Elsa mila zdravja in lepote, katerih delovanje tiči v njihovih zdravilnih sestavinah: „Elsa“ mila iz lilijinega moka, posebej fino za usnježnešo kožo.

„Elsa“ mila iz lilijine kreme, blagih, svilnatih pean, divnega vonja.

„Elsa“ mila iz rumenjke, najboljša za otroke, popolnoma nevtralna.

„Elsa“ mila, glicerinska, nenadomestljivo za razpokane roke.

„Elsa“ beraksovo mila, izvrstnega delovanja proti solnim pegam itd.

„Elsa“ kratkova mila za rast las, za neškodljivo razkuževanje.

„Elsa“ mila za britje, napravi britje zabavno.

po pošti 6 kom. „Elsa“ mila na izhoro stane 52 Din franko, če se denar pošlje naprej; po povzetju 62 Din.

„Elsa“ Gremo-pomada, proti solnim pegam in nečistostim kože, za raciona nego kože.

„Elsa“ pomada za rast las, krepi lasice, pomlajuje lase.

po pošti 2 lonca ene ali po 1 lonec vsake „Elsa“ pomade stane 40 Din franko, če se denar pošlje naprej; po povzetju 50 Din.

Elsadont pasta, ki narvarja hserne zobe, 1 tuba Din 8-80.

Dan za dnom negujte telo z Elsa preparati!

To pomagaj!

Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EVGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Don'a, Elsatrg 360

Samo 49 Din

St. 125 budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje, 3letno jamstvo. — St. 105, ista, 19 cm visoka, **Din 64.20**. — St. 106, ista z radijskimi kazalci in urnikom, **Din 76**. — St. 120, kovinska žepna ura z dobrim kolesjem, pooljena in regulirana, 3letno jamstvo, **Din 44**. — St. 121, ista z radijskim urnikom in kazalci, **Din 58**.

Katalog gratis in franko!

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Svisi

Naznanjam,

da sem prevzel zastopstvo delniške zavarovalne družbe „VARDAR“, ter posredujem vse vrste zavarovanj, in sicer: požar, toča, vlom, nezgode itd. pod najugodnejšimi pogoji. Zahtevajte brezobvezna in brezplačna pojasnila v trgovini

ANGELA ČEH-VRŠIČ
v Ljutomeru.

877 Evgen Lisanj, trgovec

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo

Prva pomoč ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa zdravi obkaki masiran e drgnjen e o načinu kako se žival prsda e mima o dvi ganju padlih ali ocnih živali o razgan ter kaj je storiti v raznih slučajih nagie obvesti, ko pri poško ovani rogov poško obkopi in zakovanju pri pricu meo parkiji, opexum, streli, zlomu kosti, zvitiu, izčien en u, izpadu noroonice in ma ern ce. Z padu ganke, vnetu vimena, triski, zapri u, koliki, nape n anju goveo ovac, pri tu in pred

metih v požiralniku, pretresu možgan, so n arici, ne varnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebl en u, postopan s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnia boleznih ito

Vsak lastnik živali, ki se hoče ogvarovati škode pri ponesrečenih živalih, o. mora imeti to knjigo.

Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani

Prešernova ulica 54 (nasprot glavne pošte)

Zahteva te brezplačni

CENIK

14 dni na poskusnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka dobra in cenena ura

Din 99.—

3letno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120.—

3letno jamstvo.

243

A. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju

Bolniki

o „Kalefluidu“ D. Kalenichenko:

Milan Badič iz Prilepa, Srbija: „Kale fluid me je rešil težkih vseh bolezni. Imel sem oslabele srce, onemogost, kostne bolezni in razdražene živce, nervozo, a omotica in glavobol pa me sploh nista zapustila. Priporočilo se mi je „Kalefluid“, kar ne morem verjeti, da sem postal po tem zdravljen u po polnoma drug človek: omotica in glavobol sta ponehala, moč se mi je povrnila, živci so se umirili in iz nekdanjega bledega in slabe mladice, em po tal svež in čil človek. Zopet sem redno pri svojem delu...“

Kalefluid je potreben absolutno vsem, brez razlik, ki so izčrpani po kakoli bolezni, po slabi prehrani ali nevarnem stomaku, napornem fizičnem ali manuelem delu, težkih in duševnih depresijah, ter po prekomernih ekscitacijah telesa in duše.

„Kalefluid“ je odlikovan z mnogimi nagradami na razstavah v Parizu, Londonu, Bruslju, Florenci in v Rimu, 5 Grand Prix in 5 velikih zlatih kolani.

Brezplačno in franko se pošlje vsakomur pojasnjevalno literaturo o novem načinu obnove in jačanju izgubljene moči, zdravlja in delovne sposobnosti. Obrniti se je: Miloš Marković, Molerova 27a, Beograd.

„Kalefluid“ je dobiti v vseh boljših lekarnah in drogerijah vsega sveta in se pošilja po povzetju.

281 a

TO PRIJA!

Takoj prenehajo bolečine, srce radostno bije, obraz se veselo razžene...

Ako Vas popaue revmatizem ali ishias, prehlajenje ali živčna utrujenost, ako zaboli v glavi, v vratu, tedaj si privoite krepko masazo s Fellerjevim pravim, prijetno dišecim Elsafinidom! Vedno znesljivo delovanje tega dobrega naravnega sredstva dela že skozi 33 let tako priljubljeno „Elsafinid“ z zakonom zavarovan! Ravno tako pri notranjih motnjah, arčih oslabelosti — zadostuje nekoliko kapljic na sladkorju!

To pomaga!

V lekarnah in vseh podobnih trgovinah: poizkusne steklenice 6 Din, dvojne steklenice 9 Din, specialne steklenice 16 Din.

Po pošti najmanj 1 zavo z 9 poizkusnimi, ali 6 dvojnimi, ali 2 specialnimi steklenicami stane 62 Din. Šest takih zavov že s poštnino in zavom samo 250 Din.

Naročila na naslov:

EUGEN V. FELLER

lekarnar

Stubica Donja, Elsatrg 360

Ako pa potrebujete do ročno olajevalno sredstvo, ki krepki želodec, tedaj zahtevajte Fellerjeve Elsafinid, 6 kapljic 12 Din.

Pod božično drevo

mного naših srečk drž. razr. loterije, ki so najboljši kažipot do sreče in blagostanja.

Prvo žrebanje se bo vršilo že 16. januarja 1930.

Naše srečke se dobe:

v oglasnem oddelku „Jutra“ v Prešernovi ulici
v ekspozituri „Jutra“ v Siskli na Celovski cesti
v podružnicah „Jutra“ v Mariboru in Celju.